

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 228

20 AĞUSTOS 1979 7.5 LIRA

Boran:

Seçimler ve
Türkiye'nin
aydınlık
geleceği

Seçime doğru

BASKI
VE
ENGELLERİ
AŞA AŞA!

FKÖ Temsilciliği, Filistin halkıyla dayanışmanın zeminini güçlendirecek

Filistin halkıyla anti - emperyalist dayanışma

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Türkiye'de bir temsilcilik açmasıyla ilgili protokol geçtiğimiz hafta içinde Ankara'da imzalandı ve konuyla ilgili gelişmeler sonuç aşamasına ulaştı. FKÖ Siyasi Büro Başkanı Faruk Kaddumi ile Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün tarafından imzalanan protokol, açılacak temsilciliklerin statüsünü belirleyerek, temsilcilik mensuplarının konumuyla ilgili anlaşmaya da açıklık getiriyordu. Bu anlaşma hiç kuşkusuz Türkiye ile Filistin halkı arasındaki ilişkilerde yeni bir aşamayı simgelemektedir. Türkiye'nin, FKÖ'nü Filistin halkının tek yasal temsilcisi olarak tanımayı, biçimsel açıklamaların ötesine geçirecek diplomatik ilişkiler düzeyine çıkarması, Türkiye ile Filistin halkları arasındaki dayanışmanın daha ileri boyuta yükseltilmesi için zemini güçlendirecektir.

Ne var ki bu sonuca hangi koşullarda ulaşıldığı üzerinde durmak gerekir. Bu sonuca, FKÖ ile diplomatik ilişkiler kurma zorunluluğunun, ABD'nin BM'deki temsilcisi tarafından bile dile getirilmek zorunda kaldığı koşullarda ulaşılmıştır. Diğer bir deyişle, FKÖ kendi gücünü ve Ortadoğu'da barışın sağlanması için kaçınılmaz rolünü, yine kendi gücüyle emperyalist güçlere fiilen kabul ettirmiş; onları "diplomatik abluka"yı aralamak zorunda bırakmıştır. Türkiye'nin Ankara'da bir FKÖ temsilciliğinin açılması konusundaki anlaşmayı ancak bu koşullarda gerçekleştirebilmesi, Türkiye hükümetlerinin, Ortadoğu politikalarını emperyalist güçlerin dolaylı da olsa oluru olmadan belirlemediği görünümünü değiştirmeye yetmemiştir.

Dolayısıyla Türkiye'nin Filistin halkıyla dayanışma ilkesi-

deki tutarlılığını kanıtlanmanın yolu, FKÖ ile ilişkileri Ankara'daki bir temsilcilik düzeyinde bırakmayıp, Ortadoğu bunalımının temel sorunlarında aktif bir politik işbirliği düzeyine yükseltme-sinden geçmektedir.

Filistin halkıyla dayanışmanın somut maddi temellerine o-turtulmasının vazgeçilmez koşullarından biri de, Kıbrıs'ta kalıcı ve adil bir barış için tutarlı bir konum alınmasıdır. Kıbrıs'ın bağımsızlığının, toprak bütünlüğü-nün, bağıntısızlığının, askerden arındırılmışlığının uluslararası garanti altına alınması; Kıbrıs'ta iki toplum arasında gerçekten barışçı ilişkilerin kurulması; böylece Kıbrıs'ın NATO'nun ve emperyalist güçlerin bir üssü yapılmasına kesinlikle karşı çıkılması, Filistin halkının bağımsız ve özgür geleceğinin de bir garantisidir.

Çağrı:UBP hükümeti düşürülmelidir

Kıbrıs Türk toplumuna pahalılık, sömürü ve baskıdan başka birşey getirmeyen gerici Denktaş iktidarı, Kıbrıs'lı işçi ve emekçi kitlelere yaşamızcay günler sunuyor... UBP hükümeti ekmeğe, ete, süte, benzine, mazota, suni gübreye zam üstüne zam yaparak, yaşam koşullarını çökilemez hale getirdikten sonra, şimdi yeni zamlar peşinde. Bakanlar Kurulu'nun aldığı bir kararla, yağ, kahve, sigara, uçak biletlerine çok yüksek düzeylerde zamlar getirildi.

Üstelik de bu zamların açıklanmadan önce dışarıya sızdırılmasıyla, birçok tüccarın stok yapması sağlanmış ve suni bir darlığa yol açılmıştır. Bu nedenle birçok stokçu büyük vurgunlar vurma olanağına kavuşturuldu. Zamların açıklanmasından hemen sonra, piyasadan çekilen kahve, yağ ve sigaranın piyasada aniden bollaması da bunu doğruluyor.

UBP iktidarı işçi ve emekçi kitlelerin en temel demokratik haklarına saldırır, grevleri, direnişleri baskı altına alırken, asgari ücretleri kısırlar. Keyfi yol açtı. Gerçekte, üstüste gelen bu zamlar kaçınılmazdı, UBP iktidarının Kıbrıs ekonomisini ikiye bölme ve her iki toplumu arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin normal-

gidişini basma çabaları, ekonomik güçlüklerle elbette yolaçaaktı. Ancak, "Anavatanla her alanda bütünlüşme" politikası, ekonomik bunalımdan çıkış yolunu emperyalist finans kuruluşlarına boyun eğmekte gören Türkiye'nin devalüe ettiği Türk Lirası'nı geçer para olarak kullanılmalarını seçmesi, kaçınılmaz olarak yarıdan pahalılığı getirecekti.

Kıbrıs Türk kesimini bağımsız bir Türk devleti hayalleriyle Kıbrıs'ın bütününden kopartmayı, Türk ve Rum toplulukları arasında düşmanlık tohumları saçarak, büyük sermayeyi güçlendirmeye amaçlayan Denktaş yönetiminin, emekçilere pahalılıktan başka bir şey vermesi zaten düşünülemezdi. Denktaş yönetiminin bu tu-

rumu, Kıbrıs'lı ilerici, demokratik güçler tarafından tepkiyle karşılanırken, UBP iktidarına son verilmesi için de girişimlerde bulunuluyor. Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkan Yardımcısı Hasan Celal, yaptığı bir açıklamayla, bu zamların sorumlusu UBP iktidarının düşürülmesi gerektiğinden sözetti. Hasan Celal'ın açıklaması özetle şöyle:

"UBP iktidarı halkımızı pahalılık ve zam cenderesine sokmuştur. Son zamlar da bu cenderenin bir dilimidir. UBP, üç yıllık iktidarımda halkı dayanılmaz bir sefalet içine sürüklerken, halkın sırtına bir kambur gibi çöken muhtu bir azınlığın zenginliğine zenginlik katmıştır. Halkımız da UBP hükümetinin haktan yana olmayan politikasını kavramış ve desteğini bu partiden çekmiştir. İçinde buralarda, kışkırtılmadık, baskı altında, zorunlu kılınmamıştır. Hükümet kendiliğinden istifa etmeyeceğine ve iktidarda kalarak temsil ettiği sınıfı daha da zenginleştirmek isteyeceğine göre halktan yana tüm örgütler bu sonucu elde etmek için önlemler düşünmeye başlamalıdır. CTP halkın üzerine bir kabus gibi çöken UBP hükümetinin düşürülmesi için kendi üzerine düşeni eksiksiz olarak yerine getirecektir."

Otc yandan DEV-İŞ Genel Başkanı Hasan Sarica da UBP hükümetini istifaya çağırarak bir açıklama yaptı. Kıbrıs Türk toplumunun başına musallat olan Denktaş iktidarı, kendi sonunu yaptığı son zamlarla daha da yakınlaştırdı. İlerici, demokratik güçler işçi ve emekçi kitleler, Denktaş yönetimine son darbeyi vurmak için kitlesele bir muhalefet oluşturuyorlar. Bu muhalefetin sonuç alıcı olması, kitlelerin örgütlü birleşik gücünden geçiyor.

MEHMET ALAYBEYOĞLU ANILDI

19 Aralık 1978 günü faşist çeteler tarafından vurularak şehit edilen TİP üyesi Mehmet Alaybeyoğlu, geçtiğimiz hafta içinde, gömülü olduğu köyünde arkadaşları ve köy halkının emeğiyle yapılan mezar taşının yerleştirilmesi dolayısıyla anıldı.

Alaybeyoğlu, sol göğsüne saplanan faşist kurşunların kalbini parçalaması sonucunda aramızdan ayrılmış, kavga bavrağını arkadaşlarına devretmişti. Kadırlı İlçesi'nin Nurfet köyünde 1955'te dünyaya gelen Alaybeyoğlu, dostluğu, sosyalist kişiliği ve Partili kararlılığıyla tüm çevresinin saygısını kazanmıştı. Partili arkadaşları ve onu tanıyan köy halkı, TİP Adana İl örgütünün, Alaybeyoğlu'nun anısını yaşatmak için açtığı kampanyaya katıldılar. Alaybeyoğlu'nun mezar yapım çalışmalarının tamamlanması ve mezar taşının yerleştirilmesi, Nurfet köyünde emekçi halkın anti-faşist özlemlerinin dile getirildiği bir gösteri olarak gerçekleşti.

ADANA BACAKSIZLAR MOTOR SANAYİ'NDE MADEN-İŞ'İN TUTUMU YUZUNDEN 11 İŞÇİ İŞTEN ÇIKARILDI

Adana Bacaksızlar Motor yenileme sanayinde, işyerinde örgütlü olan Maden-İş'in yöneticilerinin sınıf ve kitle sendikacılığına uymayan tutumları nedeniyle işten çıkarıldılar. Çoğunluğu TİP ve Genç Öncü üyesi olan işçiler işyerinde Maden-İş'in örgütlenmesinde ve yetki alınmasında öncülük yapmışlardır. Ancak Maden-İş'in yetkiyi almamasından sonra 11 işçi işten çıkarıldılar. Maden-İş bölge temsilcisi Bektaş Avşar, motor

sanayide çalışan işçilerin isteklerine karşın, işten atılan 11 kişinin işe geri alınmasını toplu sözleşme görüşmelerinde öneri olarak getirmemi. Ancak işçilerin ısrar karşısında, Toplu sözleşme anlaşmasına bir madde ekleyerek iki işçinin geri alınmasını sağladı. Avşar diğer dokuz işçiyse "başka iş bulacağını" vaadederek bunların da geri alınmaları için girişimde bulunmaktan kaçındı. Son olarak işten çıkarılan işyeri temsilcisi Turgut Atıl'ın geri alınması için de Maden-İş temsilcisi bir girişimde bulunmadı. Maden-İş bölge temsilcisi Bektaş Avşar'ın bu tutumunda sendika üyesi işçiler tarafından protesto edilüyor.

ZONGULDAK'TA GRIZU PATLAMASI SONUCUNDA ALTI İŞÇİ İŞÇİNAYETİNE KURBAN GİTTİ

Uzun yıllardan beri sık sık meydana gelen grizu patlamalarının büyük can kayıplarına yol açtığı Zonguldak'ta geçen hafta içinde meydana gelen yeni bir patlama altı işçinin ölümine yol açtı. Grizu patlamaları sık sık yinelenen halde bir türlü önlem alınmayan Zonguldak maden havzası ma-

den ocaklarında, Ereğli Kömür İşletmeleri Karadon üretim bölgesi ikinci ocaktaki ana yolda meydana gelen grizu patlaması sonunda İsmail Nasifoğlu, Hüseyin Aydemir, Neşet Çelik, Lütfi Kabaçalı, ve Hayrettin Topuzoğlu adlı işçiler yaşamalarını yitirdiler. İşçilerin ölüm almaları nedeniyle işçilerin her an ölüm tehdidi altında buldukları Zonguldak maden ocaklarında meydana gelen son grizu patlaması, maden havzasında çalışan işçiler arasında büyük tepki yarattı.

PETKİM - İŞ İSTANBUL'DA PEGA GAZ İŞYERİNDE GREVE BAŞLADI

DISK'e bağlı Petkim-İş Sendikası İstanbul'da Soganlık'ta bulunan Pega Gaz işyerinde grev kararı uygulamaya başladı. 160 işçinin çalıştığı işyerinde grev nedeniyle, işverenin toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sırasında işçilerin haklarını vermemek için katı bir tutum alması olduğu belirtildi. Petkim-İş yetkilileri, greve katılmamış olduğu bildirdiler. Bu arada, Petkim-İş yöneticileri işyerinin greve olması nedeniyle Bütangaz ihtiyacı olmadığını, bu nedenle rafinerilerden alınan LPG gazının kesilmesi gerektiğini bildirdiler. İşçilerin haklarını almaya kadar grevi sürdürmeye kararlı olduğunu da belirten sendika yetkilileri, işvereni sendikadan isteklerini tümüyle kabul etmeye çağırıyor-

YURUYUŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd. Sti. adına NİHAT SARGIN • Genel Yayın Yönetmeni : Zeki KILIC • Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCA-BIYIKOĞLU • Teknik Sakrater: Bülent ARTAMLI • Yönelim: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 81 • İstanbul Bürosu: Piyeriotl Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel: 26 35 67 • Avrupa Temsilciliği: COODIFF 13/2 Square Wisler - 1040 Bruxelles - BELÇİKA Tel: 230 34 72 • İlan Koşulları: Arka Kapak renkli 22.500 TL., Arka Kapak siyah beyaz 18.000 TL., 1c sayfalar sütun santim 80 TL. Yayın İlanları % 50 İndirimlidir. • Baskı: Daily News Web Orset Testisleri

• Abone koşulları: Yıllık 300. TL., Altı aylık 150. TL. • AVRUPA: Altı aylık (30 DM), Yıllık (60 DM) • AMERİKA: Altı aylık 500 TL., Yıllık 1000 TL. • AVUSTRALYA - JAPONYA: Altı aylık 600. TL., Yıllık 1200 TL.

• Ödeme Adresi: TÜRKİYE: YÖRÜYÜŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 • AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164657-75 BRUXELLES-BELÇİKA

SEÇİMLER VE TÜRKİYE'NİN AYDINLIK GELECEĞİ

BEHİCE BORAN

14 Ekim seçimlerine giderek bir genel seçim havası ve önemi kazandırılmak isteniyor. Senato ve beş milletvekili seçimlerinde alınacak sonuçların hükümetin durumunu etkileyeceği üzerinde duruluyor. AP oy kazanırsa, CHP kaybederse, hükümetten, CHP'yi destekleyenlerden, hatta CHP'nin kendisinden kopmalara yol açacağı bekleniyor.

Seçim sonuçlarının bu gelişmelerde belirleyici rol oynayacağı kuşkuyla değil. Seçimlerde kazanılan milletvekili sayısının bu iki parti bakımından pek önemli olmadığına örnekleri her gün görülmektedir. Yeni "transfer"ler önümüzdeki günlerde de olabilir. Çünkü "transfer"leri belirleyen o partilerin aldığı oy değil, başka etkenler olmaktadır. Öte yandan, AP ve CHP oylarındaki gelişmeler önemli görülse de, iktidarı yakın gelecekteki niteliği açısından aynı önemi taşıdığı söylenemez.

CHP hükümeti düşerse yeni bir hükümetin oluşturulması zorluklarla karşılaşabilir, uzun zaman alabilir. Ama hükümeti kim oluşturursa oluştursun, Türkiye önümüzdeki aylarda ve yılda IMF'ye verilen niyet mektubu doğrultusunda ve IMF'nin gözetiminde yönetilecektir; ABD ile üsler ve U-2 uçusları konularında görüşmeler yapıp ABD'nin istekleri doğrultusunda sonuca bağlanacaktır. CHP iktidarda kalırsa aradaki fark, CHP'nin kimi konularda sonuca kadar götürülemeyen, çekingen çıkışlar yapmasından ibaret olacaktır. CHP'nin emperyalizm ve yerli büyük sermaye karşısında direnmediği hep geri bastığı onlarla uzlaşmaya dayanan teslimiyetçi bir politikayı yeğlediği artık defalarca kanıtlanmış bulunmaktadır. CHP'nin özel sektör ve Demirel tarafından "marksist ekonomi"ye gidisi olarak nitelendirilen "devletçilik" girişimleri çok etkisiz ve dağıntı olmanın yanı sıra, kapkaççı kapitalist ekonomiyi kapitalizmin kendi mantığı içinde biraz düzene sokma isteğinin uç vermesinden başka birşey değildir.

Seçim sonrasında öte, daha uzun gelişmeler açısından soruna bakıldığında, MHP'nin ve Türkiye İşçi Partisi'nin alacakları oylar da anlamlı olacaktır. Sağ ile solun seçimlerde karşılaşması açısından çok anlamlı bir nokta da MHP ile işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi arasındaki karşılaşma olacaktır. MHP'nin oyları kaçıncı saldırlar, siyasal cinayetlerle tirmandırılmak istenen faşizmin sahte sol sloganlar ve anti-kapitalist çıkışlarla oluşturulmaya çalıştığı kitle tabanının boyutunu ve zaman içinde gelişip gelişmediğini gösterecektir. 1977 seçimlerinde gösterdiği gelişme düzeyi iktidarda olmanın avantajlarının geçici sonucu muydur, yoksa daha kalıcı nitelikte sonuçlar mıydı, bu da anlaşılacaktır. MHP'nin alacağı oylar, Türkiye'de faşizmin seçimler yoluyla iktidara gelme şansının ne olduğu konusunda da bir fikir verecektir.

Soldaki oylar, CHP'yi aşmış olanların oyları olacaktır bir bölümü ile. Diğer bir bölümü ile de AP, MSP ve MHP'den kopup CHP'yi atlayarak doğrudan sola gelen oylar olacaktır. Ne kadarı hangi bölümdendir, oyların coğrafi dağılımına göre az çok kestirilebilecektir. Ama solun bir kesimi ya oylarda yansımayaacaktır, ya da "ehven-i şer" diye CHP'ye gidecektir. Bilindiği gibi kimi emekçi halk arasında seçimlerden ve parlamentodan umut kesme, bu nedenle seçimlere katılmama eğilimi vardır ve "parlamentarizm" suçlamaları bu nedenle bunlar arasında bir yankı bulabilmektedir. Bu çevreler ya hiç sandık başına gitmiyorlar veya gittiklerinde oportünist saydıkları sol partilere değil, CHP'ye oy veriyorlar. "Solun bölünmüşlüğü" propagandasının sürekli geliştirildiği, sol içinde belirsizlik ve bulanıklığın sürdürülmek istendiği bugünkü durumda önem taşıyan nokta işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinden - Türkiye İşçi Partisi'nin - alacağı oylar olacaktır. İşçi sınıfının yıllardır sosyalizm doğrultusunda bir çizgi üzerinde gelişen bilimsel sosyalist hareketinin örgütü olan bu partinin alacağı oylar, devrimci çekirdeğin kitleler içinde tutunup gelişmişliğinin bir ölçütü olacaktır.

Umut bu çekirdekte, onun daha da gelişmesi ve güçlenmesindedir. Poli-

tik yelpazenin sol kesimindeki bulanıklığa, öz ve biçimden yoksun akışkanlığa o son verecektir. Birlik, eşitlerden olmayan karmakarışık bir kalabalığın her ne surette olursa olsun biraraya gelmesiyle değil, kitlelerin ve ilerici kuruluşları işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketinin oluşturduğu çekirdeğin etrafında örgütlenip biçimlenmesiyle gerçekleşecektir.

AP ile CHP'de kilitlenmiş gibi gösterilmek istenen politik çıkmazdan çıkış yolu da bu çekirdekte, onun gelişip güçlenmesindedir. AP ile CHP'den birisine oy vermek ve bu iki partinin sürgit bir tahteravalli hareketiyle karşılıklı inip çıkarak ülkeyi yönetmeleri Türkiye'nin ve kitlelerin değişmez yazgısı değildir. Politik sorunu bu ikisinden birisinin iktidara gelmesi olarak, oy vermeyi de bu ikisi arasında bir tercih olarak görmek politik miyoplüğün ta kendisidir ve "AP iktidara geleceğine CHP gelsin daha iyi, oyum boşa gitmesin" diyerek CHP'ye oy vermek ve verilmesini propaganda etmek, ya politik bilinçsizliğin bir ifadesidir, ya da doğrudan işçi sınıfı hareketine, toplumun devrimci gidişine ihanettir.

Toplumun sorunlarına çözüm getiremeyecek olanlara oy vermek, sorunları geçiştirip durumu idare etmeye çalışmaktır, "idare-i maslahat"çılıktır. Böyle bir tutumla hiçbir yere varılamaz. Seçimlerin hemen sonrasında değil, toplumun geleceğe yönelik gelişmesine bakmak, toplumu o yönde değiştirebilecek güçlere destek olmak gerekir. Çıkış yolu bundadır, AP ile CHP'nin oy hesaplarını yapmada değil. Toplumun değişme sürecini yönlendirmek ve biçimlendirmek maliyeti olan zor bir iştir. AP ile CHP'nin alacağı oyların hesaplarıyla uğraşmak, bu maliyeti ödememek için oyalanmadan başka birşey değildir. Oysa maliyeti ödenmeden hiçbir iş başarılamaz.

Türkiye İşçi Partilerinin ve bilimsel sosyalizme inanmış, gönül vermiş olanların seçimlere ilişkin tutumları şu noktalarda özetlenebilir:

Seçimlere katılma ve parlamentoya girmeyi hedef almak, "parlamentarizm" değildir. İşçi sınıfı burjuvazi ve tüm geri güçlerle mücadelesinde tüm olanakları ve araçları kullanır. Parlamento rejiminde olan ülkelerde seçimler ve parlamento bu olanak ve araçlardan önemli biridir. Oy vermektan geri durulmamalı, mutlaka sandık başına gidilmelidir.

Seçimleri AP ile CHP arasında oy hesabı gibi görme ve göstermeden çikilmalıdır. Hatırlatılmalı ve anlatılmalıdır ki, sorun, emperyalizme ve faşizme, bunların sınıfsal dayanağı olan dış ve iç sermayeye karşı mücadele vererek demokratik hak ve özgürlükleri koruyup geliştirmek, düzenin geniş halk kitleleri yararına değiştirilmesi yoluna toplumu sokmaktır. Seçimler, bu işi başarma yönünde, özellikle işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinden daha fazla güçlenmesine yardımcı olacak sonuçlar vermeli, oylar bu doğrultuda kullanılmalıdır. Ve unutulmamalıdır ki, CHP'nin olabildiğince "özgürlükçü demokratik" çizgide tutulabilmesi bile, onun solunda etken bir politik ağırlığın varlığına, işçi sınıfının politik hareketinin gücüne bağlıdır. CHP'yi üzerinde bulunduğu, sosyal demokrasinin eğik düzeyinden aşağı kaymaktan geri çekebilecek etken de bu güçtür.

Bugünün karanlık tablosuna karşın gelecek aydınlıktır. Geleceğin aydınlığının meşalesi bugünden yakılmıştır; bu meşale işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketidir, partisidir. Işık, Ecevit'in "tüneline uçundaki ışık" değildir; işçi sınıfının politik hareketinin ve yarınlara sosyalizminin ışığıdır. Seçimlerde bu ışık kitlelere daha geniş çapta götürülmelidir. Türkiye bunalım içindedir ama çözümsüz değildir, çözümsüz olan Türkiye'nin emperyalizme bağımlı geri kapitalizmidir. Kapitalizmin alternatifi, onun yerini alan düzen, sosyalizmdir. Burjuva partilerinin alternatifi, toplumun süreçte yerini alan politik örgüt işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisidir, Türkiye İşçi Partisi'dir. Durum ne kadar bulanık olursa olsun karamsarlığa, yılgınlığa yer yoktur.

İste MHP'nin arkasında tekeller

Tekelci büyük burjuvazinin tüm örgütlerini temsil eden Türk Hür Teşebbüs Konseyi'nin Başkanlık Divanı, seçimler yaklaşırken kendi politik tutumunu belli etti. Türk Hür Teşebbüs Konseyi tarafından yayınlanan ve altında Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar, TÜSIAD Başkanı Feyyaz Berker, TISK Genel Başkanı Halit Narin, Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Başkanı AP milletvekili Hüsamettin Tiyeşan ve Ziraat Odaları Birliği Başkanı Sadettin Kasırcı'nın imzaları bulunan bildiri, işçi ve emekçi kitlelere karşı girişilen açık bir saldırı çağrısı niteliğinde.

MHP'NİN KAPATILMASINI İSTEMEK DEMOKRASİ GÖREVİDİR

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Can Açıkgöz'ün 7 Ağustos günü basına verdiği ve TRT tarafından da yayınlanan demeci üzerine, MHP Genel Başkanı Türkes TRT Genel Müdürlüğü'ne bir yazı gönderdi. MHP'nin Başbuğu, bu yazıda, söz konusu demecin "MHP'ye karşı hakaret ve iftiralara" taştığını iddia ederek, TRT'nin bunlara alet edilmesini öne sürdü. Türkes ayrıca bu konuda savcılığa başvurulduğunu da söyledi.

TRT'nin seçim yayınları konusundaki tek şikayeti MHP'den geldiği sırada Hür Teşebbüs Konseyi'nin de TRT'den yakınması, MHP'nin içyüzünün açığa vurulmasından ve MHP'nin kapatılması isteminin açıklanmasından kimlerin rahatsız olduğunu açığa vurmuş oluyordu. Bir kere daha belirtelim ki, MHP'nin iç yüzünün açığa vurulması, faşist partinin gerçek kimliğiyle ve kabanar suç dosyasıyla teşhir edilmesi, onun ve yan kuruluşlarının tüm gizli-açık faşist odaklarının dağıtılması isteminin öne sürülmesi, vazgeçilmez bir demokrasi görevidir.

Faşist partinin başındakiler ya da onun perde arkası destekleyicileri ne gibi savunma yolları ararlarsa aralsın, bu görev en küçük ödün verilmeden sürdürülecektir.

TEKELCI BÜYÜK BURJUVAZİ MHP'Yİ KOLLUYOR

Enflasyonun dayanılmaz artışının, birçok malın üretilmemesi ve bulunmaz oluştundan, yatırımların durmasından, işsizliğin tehlikeli boyutlara ulaşmasından Türk Lirası'nın değerinin sürekli düşmesinden, gelir dağılımındaki adaletsizlikten, "anarşi"nin turmanmayı sürdürmesinden -sanki bütün bunların sorumlusu tekeli büyük burjuvazinin kendisi değilmiş gibi- bol bol hayıflanılan yüksek milliyetçilik nutukları atılan ve bunların sorumlusunun özel sektör gibi gösterilmesinden şikayet edilen bildiriye yer alan onca hamasetin altında, ilerici-demokratik güçlerin ve hükümetin tehdit edilmesi yatıyor. Aynı tehdidin ardında, faşist hareketin, MHP ve diğer cinayet odaklarının kollanması, onlara sırt verilmesi de, açıkça sırtıyor...

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Can Açıkgöz de, Tekelci burjuvazinin saldırganının, onun gerçek yüzünü göster-

Hür Teşebbüs Konseyi MHP'nin arkasında

diğini, ancak bu saldırıda onunun da görüldüğünü belirtti. Can Açıkgöz'ün açıklamasında şu görüşlere yer verildi:

"Hür Teşebbüs Konseyi'nin yayınladığı bildiri ile tekeli sermayenin ve büyük toprak sahiplerinin korkusu ve demokrasi düşmanı yüzleri bir kez daha açığa çıkmıştır.

"Bu sömürücü sınıflar radyo ve televizyonda yokluğun ve yoksulluğun sebebi olarak biz gösteriliyor diye yakınıyorlar.

Oysa sadece yokluğun, yoksulluğun değil, ülkeyi işçiler ve emekçiler için cehenneme çeviren tüm sorunların nedeni bu parabalardır; tekeli büyük sermayenin ve büyük toprak sahiplerinin egemenliğidir.

"İşçilerin ve emekçilerin ilişkilerine kadar sömürüldüğü bu kapitalist düzene son verilerek aydınlarca çıkılacaktır. Cehenneme çevrilen güzel ülkemiz bu sömürücülerin egemenliği kırılarak öz-

gürlüğe ve mutluluğa kavuşacaktır. Korkuları ve demokrasi düşmanlıkları bu yüzedir.

"Tekelci sermaye ve büyük toprak sahipleri işçi sınıfından, yoksul köylülerden, ilerici aydınlardan, gençlerden ve bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin öncüsü Türkiye İşçi Partisi'nden korkuyor. Korkularında haklıdır, çünkü korktukları başlarına gelecektir.

Kitlelerin yeni bir seçimle karşı karşıya oldukları ve gerici-faşist partilere karşı yanıtlarını bir kez de seçimlerde vermeye

hazırladıkları şu günlerde, tekeli büyük burjuvazinin bu politik saldırısının antifaşist güçler tarafından olduğu kadar, CHP ağırlıklı hükümet tarafından da değerlendirilmesi gerekir. CHP, her ne pahasına hükümette kalmaya çalışmak yerine faşist partinin demokratik yaşamdan kovulması için gerekli girişimleri yerine getirmek için çalışmalıdır. Artık, kamuoyu önünde de açığa çıkmıştır ki, faşist terörün vurucu gücü MHP'nin arkasındaki güçler, tekeli büyük burjuvazidir.

gündemin başında Burjuvazi için demokrasi

Burjuva partilerindeki seçim faaliyetinin son günlerde ağırlıklı olarak bu partilerin kendi içine yöneldiği dikkatlerden kaçmıyor. Daha açık bir deyişle bu partilerin faaliyeti, büyük 2 Eylül'de tamamlanacak olan aday saptamalarına yönelmiş bulunuyor.

Türkiye'de seçimlerin yasal düzenlenmesinde, "demokratiklik" ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle ödenen beri kamuoyunun önüne çıkarılan başlıca konu "ön seçim" kuralı olmuştur. Ne var ki bu kural da, gerçekte, seçimleri burjuvazi için demokrasi'nin bir kurumu olarak işletmeye yönelik mekanizmanın sadece bir yönüdür.

Başka türlü söylersek "ön seçim" kuralı, burjuva partileri için, parlamentoya girecek temsilcilerin, önce kendi partileri içindeki "güçler oranına" göre belirlenmesinin aracıdır. Her seçimden önce burjuva partileri, kendi adaylarını her şeyden önce kendi içlerindeki güçlerine göre belirleyecek; böylece kitlelerden alacakları oylarla parlamentoya girecek temsilcilerin önceden burjuvazi tarafından seçilmesi ya da onaylanması sağlanacaktır.

Ne var ki burjuva partilerinde merkez yoklamaları da, gerçekte yine adayların "önce burjuvazi tarafından" seçilmesini simgelemektedir. Adaylarını merkez organlarının kararlarıyla saptayan burjuva partileri de, bu kararlarını, adaylarının burjuvazinin çeşitli kesimleri içindeki ağırlığına, güvenilirliğine göre belirlemektedirler.

Öte yandan "ön seçimler" ve "merkez yoklamaları", burjuva partileri için, aynı zamanda bu partiler arasında bir "kadro dolaşımının" aracı işlevini de görmektedirler. Bir partide umduğunu bulamayan bir burjuva politikacıyı kapağı bir diğerine atmakta; burjuva partilerinin olağan mekanizmaları içinde tutunamayacaklarını görenler, kendilerine "iş düşecek" günler için kızığa geçmektedirler.

Dolayısıyla hemen her seçimden önce aday saptamalarının afeesinde burjuva partilerinde politik tansiyonun partii içine yönelmesi hiç de şaşırtıcı değildir.

Burjuva partileri, seçimlerin kendi içlerindeki hesaplaşmaya dönük yönünü mümkün olduğunca kitlelerden gizlemeye, bu hesaplaşmayı en az gürültüyle kapamaya çalışmaktadır. Seçimlerin burjuva partilerinin içine dönük bu yönü gizlenebilmelidir ki, bu partiler kendilerini hala "milletin temsilcileri" olarak sunabilsinler, emekçi halkın taleplerinin karşılanmasını parlamento düzeyindeki polemiklere hapsedilsinler.

Burjuva partilerinin seçimleri emekçi kitlelerin gözünü boyamak için bir senaryo olarak korumaya yönelik bu yöntemlerinin de içyüzü, seçimlerde işçi sınıfının partisinden, sosyalizmin sesinin her defasında daha gür yükselmesiyle açığa vurulmaktadır ve vurulacaktır. İşçi sınıfının politik hareketi, onun bilimsel sosyalist partisi güçlendikçe, yaklaşan her seçim burjuva partileri için daha büyük korkulu rüyalarla gelecektir.

• mehmet aköz

Boran: "Sıkıyönetim kalkmalı, seçimlere normal koşullar altında gidilmelidir!"

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran 15 Ağustos günü yaptığı açıklamada, sıkıyönetimin bir "çare" olmadığını belirterek sıkıyönetimin kaldırılmasını ve seçimlere normal koşullar altında girilmesini istedi. Boran basına ve TRT'ye şu demeci verdi:

"Sekiz aylık uygulama bir kez daha göstermiştir ki, faşist terörü önlemenin çaresi sıkıyönetim değildir. Silahlı saldırılar, bombalamalar, siyasal cinayetler sürüp gitmektedir.

"Sıkıyönetim, esasen kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlüklerin daha da kısıtlanmasından başka bir sonuç vermemiştir. Şimdi de sıkıyönetim, içinde bulunduğumuz seçim döneminde yürütülen politik çalışmaların karşısına dikilmektedir. Bildiri dağıtan üyelerimizin Anayasa ve yasalara aykırı şekilde engellenmek istenmesi bunun kanıtıdır. Sıkıyönetim kalkmalı, seçimlere normal koşullar altında gidilmelidir.

"Faşist terörü gerçekten yoketmek ve önlemek için sıkıyönetimi uzatmak değil, faşist odakların üzerine cesaretle ve etkin biçimde yürümek ve bu odakları kurutma yoluna gitmek gerekir. Bunun için de, işçi ve emekçi kitlelerin örgütlü mücadelesine dayanılması, onların yanında yer alınmalıdır. Oysa CHP'nin bugüne kadar sürdürdüğü politika, emperyalizm ve büyük burjuvaziyle uzlaşma, onlara teslim olma yönündedir.

"Buna karşın, işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi olan Türkiye İşçi Partisi'nin başını çektiği, emperyalizme ve faşizme karşı mücadele mutlak başarıya ulaşacaktır ve Türkiye'de terörizmin sorunu, sıkıyönetimlerle değil, bu mücadele ile çözülecektir.

Suç duyuruları artıyor

SUÇLUNUN DOSYASINDA YENİ KANITLAR

Faşist terör odaklarının kapatılması ve faşist suçluların hesap sorulması için verilen ve en geniş kitlelerin birlikte katıldığı mücadelenin noktalanması, bazı engellerin aşılmasını gerektiriyor. Engellerden biri, CHP ağırlıklı hükümetin seçim ticareti uğruna, MHP'nin kapatılması için girişimlerin önüne geçme çabaları.

İlerici-demokratik güçlerin, gerici-faşist güçlerin vurucu gücü MHP'ye son darbenin vurulması için yoğunlaştırdıkları girişimlerinin sonuç alması için, bu engelin aşılması gerekiyor. MHP hakkında çeşitli cinayet, silahlı saldırı, katliam olayları nedeniyle hazırlanan ve Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen dosyaların sayısı, faşist partiye gösterilen kolaylıklar nedeniyle, kesin olarak bilinmiyor. Hazırlanan ve içerikleri bilinen dosyaların bilinen altısı ise henüz Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmiş değil.

MHP'nin içinde bulunduğu zayıf konumun üstüne tuz biber ekleniyor. Soruşturmalara üstüste yenileri ekleniyor. MHP hakkında son haftalarda yapılan "suç duyuruları" ve Cumhuriyet Başsavcılığı'na iletilen dosyalar arasında iki yenisi eklendi. Ölüm cezası verilen faşist katil İbrahim Çiftçi'yi suçla azmettirdikleri gerekçesiyle üç MHP yöneticisi hakkında suç duyurusu yapıldı ve bu kişilerin bağlı oldukları kuruluş, yani MHP hakkında soruşturma açılması, Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından istendi.

İstanbul Sıkıyönetim Savcılığı da, Gaziosmanpaşa MHP Gençlik Kolları Lokali'nde 1 Haziran günü yapılan aramada tabanca ve mermi bulunması üzerine hazırlanan dosyanın Siyasi Partiler Yasası hükümleri gereğince MHP hakkında işlem yapılmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesini istedi.

MHP hakkındaki bu suç duyuruları, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması, faşist örgütlenmeye hayat hakkı tanınması için verilen mücadelede bugün hukuksal dayanaklarını oluşturmaktadır. Hazırlanan ve Cumhuriyet Başsavcılığı'na ulaştırılan dosyalardaki veriler, MHP'nin cinayet ve saldırı olaylarındaki rolünü açıkça kartmak ve bir an önce kapatılması için gereken delilleri sağlanmasını için yeterlidir.

Bu görevin gerçekleştirilmesi, işçi ve emekçi kitleler üzerinde estirilen teröre a-

Yaşar Okuyan:
Doğan
Öz'ün
katilini
azmettirenlerden

lanın boş bırakılması, yeni cinayetlere kapının aralanması ve faşist bir diktatörlüğün koşullarını hazırlamak için gerici-faşist güçlerin aradıkları olanığın kendilerine sunulmasıyla özdeşleşir.

Oysa ki, yukarıda sözü ettiğimiz suç duyurularının yanı sıra, daha geçtiğimiz hafta içinde faşist katillerin cinayetlerde kullandıkları silahları MHP Genel Merkezi'nde sakladıkları ortaya çıktı.

Ankara Sıkıyönetim Askeri Savcılığı geçen yıl Ağustos ayında Mamak'ta belediye otobüsünü tarayarak üç kişinin ölümüne ve 14 kişinin de yaralanmasına neden olan 10 faşist için ölüm cezası istedi. Ölüm cezası istenen faşistler, olay sırasında kullandıkları silahları, Bahçelievler'de bulunan MHP Genel Merkezli'ne bıraktıklarını itiraf ettiler...

Bu itiraf MHP'nin toplu katliamlardaki rolünü bir kez daha, en görmek istemeyen gözler önüne bile açarak serdi. Daha önceden hazırlanan 6 dosya, geçtiğimiz günlerde yapılan iki ayrı suç duyurusu ve bunların üstüne ortaya çıkan Mamak katliamındaki rolü faşist partinin "parlamentar demokrasi"nin koruyucu kanatları altında bir parti olmayı sürdürebileceğini hâlâ gösteriyor mu? Bütün bunlardan sonra, Başbakan Ecevit MHP'nin kapatılmasını önemli olmadığını savunmayı sürdürecektir mi?...

CHP seçim hesaplarını nasıl yaparsa yapsın, MHP'nin kapatılması sorunu CHP'nin politikası içinde nasıl bir konuma sahip olursa olsun, kitlelerin demokratik hak ve özgürlükleri koruma azmı, faşist odakların varlığına son verecektir.

Türkçe Fransız polisinden destek alıyor

MHP'nin yurt dışındaki gizli bağlantıları ortaya çıktıkça, bunlar arasında bazı Avrupa ülkelerindeki güvenlik ve istihbarat kuruluşlarının da bulunduğu belli olmuştur. 7 Ağustos günü Paris'te Türkiye'li demokratların yaptıkları basın açıklaması, bu konudaki kanıtlara yenilerinin eklendiğini ortaya koydu.

Paris'te gizli örgütlenmelerini geliştirmeye çalışan MHP'li, G. R. Hittore sokağında Türk Kültür ve Dayanışma Derneği adında bir örgüt kurmuşlardı. Faşist dernek, ne raslantı, 10e arrondissement kaymakamlık ve komiserliğiyle aynı sokaktaydı. Bu raslantı, sadece Türk Kültür ve Dayanışma Derneği ile sınırlı değildi. MHP'lerin yoğun olarak bulunduğu, Chateau d'Eau, du Poissoniere, St Savers gibi sokakların tümünde ya bir polis komiserliği ya da kulübesi bulunuyordu.

7 Ağustos günü Paris'teki Türkiye'li demokratlar tarafından yapılan açıklamada, Türk faşistlerinin Federal Almanya'yı faşist politik mütecellerinin bir cenneti haline getirdikten sonra eylemlerini Belçika'ya da yaydıkları belirtilerek, Fransa'da da işçiler arasında sızma çabalarına hız verdikleri üzerinde duruldu.

Açıklamada Tours kentinde Türkiye'li ilerici bir öğrencinin yaralanmasının, bir Citroen fabrikasındaki CGT'li personeli temsil eden Türk delegelerin saldırıya uğramasının ve birçok olayın sorumlusunun Fransa'daki MHP yanlıları olduğu hatırlatıldıktan sonra, Dreux, Aulnay-sous-Bois gibi bazı kentlerde Paris'in bazı mahallelerinde faşist faaliyetin yoğunlaştığına dikkat çekildi.

CHP 1976 Temmuz'unda diyordu ki: Türkes hakkında soruşturma Adalet Bakanlığı'nın yetkisindedir

Faşist partinin suç dosyasının gün geçtikçe kabalığını yinlemek, artık tek başına fazla bir anlam taşımıyor. Yapılması gereken ve ilerici-demokratik güçlerin CHP ağırlıklı hükümetin önüne koyduğu görev çok somut: MHP ve yan kuruluşlarının kapatılması ve bu örgütlerden hesap sorulması.

Her gün yeni bir MHP'li suçlunun ele geçirildiği MHP'nin cinayetlerde kullanılan silahların ve katillerin saklandığı bir terör yuvası haline geldiği, MHP yöneticilerinin ölüm cezası verilen katilleri teşvik ettiği ve beslediği, MHP hakkında Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan suç duyurularının birbirini izlediği, bu partinin yurtdışındaki faşist partilerle ilişkilerinin gittikçe aydınlandığı koşullarda, MHP'nin kapatılması için yeterli delil olmadığını öne sürmek, ancak başka niyetlere bağlı olarak açıklanabilir.

CHP ağırlıklı hükümet ve Başbakan Ecevit, öteden beri bir şaşırtmacayı yineleyip duruyorlar. Şaşırtmaca şudur: MHP'nin kapatılması hükümetin yetkilerinin tamamen dışındadır ve "özgürlükçü demokratik bir düzen"de parti kapatma yetkisi, bağımsız yargı organlarının, Anayasa Mahkemesi'nin görevidir. Oysa çok iyi bilinmektedir ki, MHP'nin kapatılması son çözümlemede bağımsız yargı organlarında noktalansa da, kapatılma istemi hükümet tarafından Adalet Bakanlığı eliyle Anayasa Mahkemesi'ne götürülür ve Adalet Bakanlığı bu yetkiye sahiptir. CHP ağırlıklı hükümetin yapmaya yanaşmadığı da işte budur.

Oysa Ecevit hükümeti bugün kendisinin yapmadığını, MC hükümeti zamanında MC'nin Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu'ndan istemiş ve bugün kendisi-

nin gösterdiği kayıtsızlığı gösteren Müftüoğlu'nu suçlamıştır.

Temmuz 1976'da Cumhuriyet başkanı'nın panislamizm ve pantürkizm hakkındaki bir konuşmasını eleştiren Türkiye hakkında dava açılması istemi üzerine başlayan tartışmada, CHP Genel Yönetim Kurulu üyesi ve senatörü Uğur Alacakaptan, Adalet Bakanı'nin denetim yetkisini hatalı kullandığını ve Türkiye hakkında soruşturma izni vermemenin yanlış olduğunu söyleyerek, keyfi bir biçimde, izni veremeyen yetkili olmadığını ifade ediyordu.

Bugün CHP'nin ağırlıkta olduğu hükümete gene aynı tartışma sözkonusu. Bu kez yetkisini keyfi bir biçimde kullanmayan ve faşist cinayet odaklarının kapatılması için yapması gerekenleri yapmayan, CHP'li Adalet Bakanı!

CHP'nin MHP ve yan kuruluşlarını cezalandırmaktan kaçmasının, kuşkusuz kendine göre nedenleri bulunuyor. Öncelikle CHP'nin faşist teröre karşı mücadeleyi işçi ve emekçi kitlelerin gücüne dayanarak yapmaması ve tekeli büyük burjuvazinin desteğine güvenerek hükümeti kalacağına inanması, onun faşist örgütlerin üzerine gidememesinin birinci nedeni. CHP hükümet olmadan önce kitlelere vaat ettiklerinin tersini yapmayı alışkanlık haline getirdi. Onun kitlelerin talepleriyle en fazla ters düştüğü nokta da, faşist odakların varlığına son verilmesi.

MC hükümeti döneminde Türkiye hakkında dava açılmasını ısrarla isteyen CHP, bugün yetkililer kendi elinde olmasına karşın aynı görevi yerine getirmekten kaçınıyor. Bunun bir tek nedeni var. O da, sosyal demokrasinin, insanlık suçlularının cezalandırılmasını bile, bir politik yatırımı malzemesi olarak kullanma yanlılığı. Kitleler, CHP'yi 1976 Temmuzunda verdiği sözünde durmaya çağırıyor...

**Yurtseverlik
enternasyo-
nalizmin
karşısına
dikilemez**

ODTÜ'nün yeni dönem açılış töreni sırasında, gerici-faşist saldırıya zemin hazırlama amacıyla yaratılan olaylar, devrimci mücadelenin bazı temel sorunlarını da bir kere daha gündeme getirdi.

Bu sorunların başkası proleter enternasyonalizmiyle yurtseverlik arasındaki ilişkidir.

Bilimsel sosyalistler açısından bu iki kavram, birbirine ayrılmaz biçimde bağlantılıdır. Bilimsel sosyalistler, enternasyonalizmi, dünya devrimci sürecinin bütün bileşenleriyle dayanışmayı, sınıf konularının temel bir gereği sayarken; yurtseverliği de ulusal bağımsızlığa, devrimci mücadelenin ulusal geleneklere bağlılıklarının vazgeçilmez bir gereği olarak görür. Bu iki kavram, birbirini dışlamak şöyle dursun, ancak birbiriyle iç içe anlam kazanır.

Bilimsel sosyalistler, yurtseverlikle proleter enternasyonalizmini sıkıca birleştiren, bir yandan işçi sınıfının devrim sürecindeki bağımsız ve öncü konumuna uzlaşmaz bağlılıklarını korurken; diğer yandan da işçi sınıfının, ulusal çıkarlardan yane tüm ilerici toplum kesimleriyle ittifak ve eylem birliğinin nesnel temellerini koruyup geliştirirler.

Yurtseverlik ve enternasyonalizmi tutarlı biçimde kaynaştırmama biçimde kaçınılmaz koşullardan biri, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin ülkedeki geleneklerinden gelen ve emekçi halkın bu geleneklere bağlılığını simgeleyen değerlere kararlı olarak sahip çıkmasıdır. Bu değerler, emekçi kitleleri kendine ideolojik bakımdan bağım-lı kılmak için kullanmaya yeltenen gerici güçlere fırsat vermemektedir. Bu değerlerin, ancak, işçi sınıfının öncülüğünde toplumun kurtuluşu mücadelesinde yüksek tutulabileceğini savunmak, kitlelere anlatmaktır.

Enternasyonalizmi, devrimci mücadelenin uluslararası geleneklerine bağlılığı, ulusal değerleri bağlılığın karşıtı gibi gören ve gösteren anlayışlar, kaçınılmaz olarak, bilimsel sosyalistleri, ilerici-demokrat güçleri emekçi kitlelerden ayırtmaya, onları yalnız bırakarak vermeye çalışan gericiğin ekmeğine yağ sürmektedir.

İlerici gençlik hareketinin köklü ve uzun bir geçmişi sahip olduğu ODTÜ yeniden gerici-faşist bir saldırının hedefi oldu. ODTÜ'nün yeni dönem açılış töreninde meydana gelen bazı olaylar üzerine gerici odaklar tarafından başlatılan kampanya ile, Türkiye'de ilerici gençlik hareketinin "suçlu" gösterilmesi, faşist tehlikenin gizlenmesi ve demokratik güçlerin ODTÜ'deki kazanımlarına yeni darbeler indirmesi hedef alındı.

Geniş bir provokasyonun parçası olduğu anlaşılabilir olaylar, açılış töreni sırasında İstiklal Marşı çalınırken bazı grupların ayağa kalkmalarını, ardından da Enternasyonal Marşı'nı söylemeye başlamalarına geniş boyuta ulaşmıştı. Olayla aynı gün, gerici partilerle eşgüdümüyle basın ajansları ve tekelci yayın organları antenlerini çalıştırarak, tüm ülkede ODTÜ'ye karşı yeni bir kampanyanın işaretini verdiler. Kampanya, herhangi bir yetkisi bulunmayan "ODTÜ Dekanlar Konseyi" tarafından okul içinde bir yürüyüş çağrısı yapılması ve bu yürüyüş sırasında yine ODTÜ'de ilerici gençlik hareketinin kazanımlarına ve geçmişine saldırıların birbirini izlemesiyle sürdü. Tercüman gibi tekelci basını organlarının "ODTÜ Olayı" na (!) AP'nin ve MHP'nin seçim kampanyalarının bir temci plavası olarak sarılma çabasında, konuyu öne yürütüş sonrasında da canlı tutmak için yayınlarını sürdürcekleri de anlaşılıyor.

GERÇEK ULUSAL KURTULUŞÇULAR BİLİMSEL SOSYALİSTLERDİR

ODTÜ'nün açılış töreni sırasında meydana gelen olaylar karşısındaki ilkel, bilimsel sosyalist tutum son derece açıktır. Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Can Akçıköz tarafından olayın hemen ardından basına yapılan açıklamada bu tutum açıkça dile getirilmiştir:

"Bir grup gerici ODTÜ'nün açılış gününde yaptığı sözde devrimci eylem bahane edilerek gündelik sosyalizme saldırıyor.

"Ama bu olayı bahane edip anti-komünist koruyup başlatanlar, birden bire ulusal kurtuluşçuların...

kesilenler kimlerdir? İşçi sınıfımız ve emekçi kitleler bunları yakından tanımaktadır. Ülkeyi Amerikan emperyalizminin boyunduruğuna sokanların bağımsızlık konusunda söyleyecek sözleri olamaz. Ülke ekonomisini yeraltı ve yerüstü kaynakları ile emperyalizmin talamına açanlar, ipleri IMF'nin eline verenler emgen sınıflardır, onların partileridir. Ülkeyi NATO'ya sokanlar, Amerikan işlerini topraklarımızı yerleştirenler şimdi birden bire ulusal bağımsızlığı kesiliyorlar. Sahtelikleri açıkça ortadadır.

"Şu bilinmelidir ki, yapılabildiği devrimcilikle, sosyalistlikle yakından uzaktan ilgisi yoktur. Ulusal ve toplumsal kurtuluş, işçi sınıfımızın, köylülerin, ilerici aydınların ve gençlerin Türkiye İşçi Partisi saflarında ve etrafında yürüttükleri mücadele ile kazanılacaktır. Türkiye İşçi Partisi ülkeyi emperyalizm ahtapotunun kolları arasına atanlara karşı yıllardır mücadele ediyor. Çağımızın gerçek ulusal kurtuluşçuları bilimsel sosyalistlerdir."

Neydi törenin alışılmamış niteliği? Önce, yıllardır ilk kez açılış töreninde bando, üstelik de ODTÜ tarihinde ilk kez askeri bando getiriliyordu. Bu herhalde, ODTÜ'nün bu kez her zamankinden farklı bir dönem içinde olduğu, ya da böyle bir döneme sokulacağı anlamına geliyordu...

ODTÜ telafi eğitimini tamamlama durumundaydı. Yarı kritik bir dönemdeydi ve derslerin kesilmesi tüm emekleri boşa çıkartabilirdi. Geçen dönem başarısızlık oranı en yüksek dönem olmuştu ve ikinci dönemde de aynı başarısızlığın yinelenmesi durumunda çok fazla sayıda öğrencinin okuldan çıkarılması ya da bir yıl daha yitirmeleri söz konusu olacaktı. Mütevelli Heyet'in süresi bitmiş ve artık rektör sorununu askıda bırakmak olanaksızdı. Öğretim üyelerinin yapacağı seçim sonucu, belirlenen kişinin rektör atanması gündeme geliyordu. Kaldı ki, şimdiki rektör vekili Mehmet Kıcıman,

INTERNASYONAL SÖYLENDİ

"Öğrenim olaysız başlasın" diye polis, jandarma gelmedi ama...

Devletin önünde

zincirini kıracak

seçilmiş üniversite konseyi üyelerinden güvenoyu alamamıştı. Aynı kişi, çıkacak sorunlarda kararlı bir tavır alabileceğinin gösterisini yaparak rektörlüğünü garantilemek isteyebilirdi...

NASIL BİR PROVOKASYON?

ODTÜ'de böylesi bir açılış töreni yapılmadan önce, hem Mehmet Kıcıman, hem de askeri bantolu tören yapmayı düşünenler, böyle bir olay olacağına kuşkusuz biliyorlardı. Bunun tersini düşünenler oldukça sadıllık olurdu. Aynı çevrelerin kuşku duymadıkları bir güvenleri vardı. O da, bugüne dek sürdürdükleri tutumlarla böylesi bir kıskırtmaya kolaylıkla çekilebilecek politik grupların varlığıydı. Nitekim maocular ve kimi "UDC slogançıları" törpülenmemiş bir körlükle, son derece kolay bir biçimde, bu planın bir parçası oluverdiler. Provokasyonun boyutlarını büyüttüler, gerici-faşist güçlerin ODTÜ'ye yönelik saldırılarının bulunmaz bir sırama tahtası kılmine bürendüler.

ODTÜ öğrencilerinin kitle örgütü ÖTK yönetiminin tutumu ise, tam bir çaresizlikte. Olayların öncesinde ve sonrasında, ÖTK yönetiminin öğrenci kitlelerini temsil etmekten artık çok uzak olduğu, olanca açıklığıyla görülmüştür. ÖTK yönetimi, provokatif tutumları benimsemediğini açıklamasına karşın, bu provokasyonun sorumlularını, özellikle de maocuları eleştirmekten kaçınan, daha doğrusu bu eleştirileri yapabilecek cesaretsiz yoksun bir politika izledi.

Hürriyet, Milliyet, Tercüman gazeteleeri başta olmak üzere tekelci basının ve TRT'nin allayıp pullayıp bir hafta boyunca kul-

landıkları bu mizansen, öğretim üyelerinin yaptıkları "İstiklal Marşına ve Cumhuriyete Saygı" yürüyüşüyle güç kazandı. Bu arada Cumhuriyet gazetesinin, yurtda tamamını aldığımız, Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Can Akçıköz'ün açıklamasını veriş biçimi de oldukça ilginçti. Cumhuriyet'in, Can Akçıköz'ün açıklamasında yer alan değerlendirmenle, yalnızca, yapılabildiği ölçüde belirlen bölümünü bir cümleyle aldıktan sonra, antikomünist saldırıya karşı çıkan bölümünü kesmesi ve böylelikle gerici-faşist güçlerin açıklamalarına paralel bir açıklama gibi vermesi kendi tutumunu da açıklar niteliktedir.

Oldu bittiyi getirilerek yapılan yürüyüş çağrısı, yetkiz bir kurul olan Dekanlar Konseyi tarafından yapıldı. Çağrısı neden rektörün yapmadığı ve Akademik Konseyin neden toplantı durumu görmediği, sorulması gereken sorular olarak ortaya çıkıyordu. Ayrıca yürüyüş çağrılan öğretim üyelerinin görüşlerini belirtmelerine de olanak verilmeli. Buna karşın bazı bölümlerin toplanarak olumsuz görüş bildirdikleri biliniyordu. Sonuçta da yürüyüş öğretim üyelerinin tamamı katılmadı. Katılmama nedenleri, kuşkusuz olayları benimsemeleri değil, yürüyüşün tertip ve sunuluşuna karşı olmaları, üniversite dışı histeri korosunu gücendirmek istemeyişleri idi. Üstelik, yürüyüş öğrencilerin çağrılmamasıyla, öğretim üyeleriyle öğrencilerin tümü karşı karşıya getirilmek isteniyordu. DGB ii maocuların yürüyüşe izinsiz olarak katılması, bir de çelenk koymaları, yürüyüşün niteliğini belli eden önemli bir noktaydı.

ODTÜ'ye karşı açılan yeni gerici-faşist kampanya göstermektedir ki, atıkları her adımda öğrenci gençliğin kimi küçük burjuva maceracı eğilimlerini okşayarak puan toplamaya çalışan grupçuklar, gerici güçlerin provokatif girişimleri için her zaman birer "çantada keklik" olacaklardır. Gerici güçler, ne yaptıklarını ve ne yapacaklarını her zaman rahatça bilebiledikleri, hatta rahatça yönlendirebildikleri bu grupları, bir senaryonun figüranları gibi oynatmakta hiç de güçlük çekmeyeceklerdir. İlerici ODTÜ öğrencileri, bilimsel sosyalistler, ODTÜ'de demokratik kazanımları, bu tür bozucu eğilimleri de her adımda etkisizleştirerek, koruyup geliştirmeyi bileceklerdir.

Genç Öncü: "İlerici ODTÜ öğrencileri görev başında"

GENÇ ÖNCÜ Ankara Şube Yönetim Kurulu, ODTÜ'nün açılış törenleri sırasında çıkan ve gerici-faşist güçlerin gündelik ilerici ODTÜ öğrencilerine saldırı aracı haline getirilen olaylar ve ODTÜ öğretim üyelerinin yürüyüşüne üzerine bir açıklama yaptı. Açıklama şöyle: "ODTÜ'nün açılış töreninde, bazı çevrelerin ilerici ve sosyalist olmaları asla ihgisi olmayan sorunlarımızın yaratıldığı provokasyon ortamı, gerici-faşist güçler için bulunmaz bir fırsattır. Faşist cinayet odaklarının gittikçe açığı çıktığı şu günlerde, asil terör yuvalarını gözden kaçırmak için ODTÜ'ye saldırıyor. Maocular-

dan faşistlere kadar, gerici bir koro, günlerdir ODTÜ öğrencilerini ve öğretimin güvenliğini tehdit ediyor. Ülkemiz ABD'ye NATO'ya, emperyalist kuruluşlara peşkeş çekenler, şimdi güdüldüğü yurtseverlik nutukları atıyorlar. Sorumsuz bazı çevreler ise, bu sistemli, planlı saldırının aleti olmakta hâlâ ısrar ediyorlar.

"İyi bilinmelidir ki, ilerici ODTÜ öğrencileri, tüm ODTÜ çalışanlarıyla birlikte, ODTÜ üzerinde oynanan tehlikeli oyunlara çok çıkartacak; ulusal bağımsızlığın gerçek sahiplerinin yalnızca işçi ve emekçi kitleler, bilimsel sosyalistler olduğunu gösterecektir."

Seçime doğru

Seçimlere yönelik çalışmaların hız kazanmasıyla birlikte, diğer seçim bölgelerinde olduğu gibi İstanbul'da da, Türkiye İşçi Partilerine yönelik baskı ve saldırılar arttı. İstanbul'un çeşitli semtlerinde Türkiye İşçi Partilerinin karşısına olmadık engeller çıkartılarak yaygın bir biçimde parti faaliyetlerinin engellenmesine girişildi.

Önce Türkiye İşçi Partisi Kartal İlçe örgütünün Sapanbağlar Parti Görevlisi Lokali hiçbir gerekçe ve neden gösterilmeden Sıkıyönetim görevlince basıldı. Lokal arandı, birçok parti yayınına ve seçim çalışmaları için hazırlanmış olan 10.000 adet bildiriye el konuldu. Bu kadarla da kalmadı, Türkiye İşçi Partisi üyesi üç kişi gözaltına alındı. Türkiye İşçi Partisi Kartal İlçe Başkanı Necdet Ceylan aynı gün Başbakan'a bir telgraf çekerek lokali arınmasını ve partilerinin gözaltına alınmasını protesto etti. Türkiye İşçi Partisi İstanbul İl Başkanı Selim Mahmutoğlu da bir basın açıklaması yaparak anti-demokratik baskı ve engelleme girişimlerini protesto etti ve bu tür çabaların Türkiye İşçi Partisi'ni bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm yolunda görevlerini yapmaktan alıkoymayacağını belirtti. Aynı gün Türkiye İşçi Partisi Sapanbağlar'da yaygın bir bildiri dağıtımına başladılar. Bu kez de bildiri dağıtan Partililerden dördü gözaltına alındı.

Türkiye İşçi Partisi Sapanbağlar Parti Görevlisi Lokali'nden alınan üç parti üyesi ile, bildiri dağıtırken gözaltına alınan dört Parti üyesi 8 Ağustos günü akşamüstü serbest bırakıldılar.

Sapanbağlar'da gözaltına alınan Türkiye İşçi Partililer serbest bırakılırken engelleme girişimleri bu kez Ümraniye ve Kartal'da sürdürülüyordu. Ümraniye'de bildiri dağıtan dört Türkiye İşçi Partili gözaltına alınıyor, onları Kartal tren istasyonunda bildiri dağıtan dört parti üyesinin gözaltına alınması izliyordu. Ümraniye ve Kartal'da gözaltına alınanlar da ertesi gün mahkemece serbest bırakılacaklardı.

İstanbul Maltepe'de de emekçilerin yoğun olarak buldukları Gülsuyu mahallesinde Türkiye İşçi Partisi'nin bildirilerini dağıtan iki Partili jandarmalar tarafından karakola götürüldüler. Anayasa ve yasalara aykırı olarak parti bildirilerinin dağıtılmasını engelleyen jandarmaların bu tutumu emekçiler arasında büyük tepki yarattı. Gülsuyunda oturan emekçiler, jandarma ve polislin sık sık kahve ve evleri basarak yasa dışı aramalar yaptıklarını, karşı çıkanların horlandığını ve gözaltına alınarak işkence gördüklerini söylediler ve son olarak TIP'ilerin uğradığı saldırının bu baskıların bir örneği olduğunu belirttiler.

Bildiri dağıtırken gözaltına alınan Türkiye İşçi Partililer için ilgili yerlere İl Başkanlığı tarafından yapılan müracaatlarla alınan yanıt ise son derece

"ilginç" oluyordu. Yetkilliler seçim dönemine girildiğini ve bildiri dağıtmanın "yasak" olduğunu söylüyorlardı.

Engellemeler ise sürüyordu. 14 Ağustos günü Karaköy Meydanı'nda bildiri dağıtan yedi Türkiye İşçi Partisi üyesi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar yedi saat tutulduktan sonra serbest bırakıldılar. Aynı günün akşamı gene Karaköy Meydanı'nda bildiri dağıtan Partililerden iki kişi tekrar gözaltına alındı. Kısa bir süre sonra onlar da serbest bırakıldılar. Ertesi gün İstanbul'un bir başka semtinde, bu kez Sirkeci'de, bildiri dağıtmakta olan iki Parti üyesi gözaltına alındı ve bir süre gözaltında tutuldu.

İstanbul'un çeşitli semtlerinde bildiri dağıtırken karşılıklı "bildiri dağıtmak yasaktır" diyen sıkıyönetim görevlilerini bulan Türkiye İşçi Partililerin karşısına fabrika önlerinde de aynı gerekçeyle, ama bu kez kimi Maden-İş yöneticileri ve kimi İGD'liler çıktılar. Uzel'de ve Grundig'de fabrika önünde terör yaratılmaya çalışılarak işçiler bildiri almamaya zorlandılar. Tezsan fabrikasında ise bildiri dağıtmakta olan Türkiye İşçi Partililere kimi İGD'liler tarafından saldırıldı. Bildiri dağıtan Türkiye İşçi Partililer polis tarafından göz altına alındı. Gözaltına alınan TIP'li Tezsan işçisi Feyyaz Sağlam, işveren tarafından gözaltında bulunduğu sürece işine gelmediği gerekçesiyle işten atıldı. Feyyaz Sağlam işten atılırken, varlık nedenleri Türkiye İşçi Partisi düşmanlığı olarak "belirlenmiş" olan Maden-İş Bölge Temsilciliği'nin "çaresiz"liğinin altında işverenin bu tutumunu tasvip eden bakışlardan başkası yatmıyor'u.

Tezsan, işçi ve emekçi sınıfı ve katmanlar üzerinde baskısını günden güne artıran tekeli, büyük sermayenin saldırgan örgütü MESS üyesi fabrikalardan birisi. Ve Tezsan işvereni yaklaşan toplu sözleşmeler öncesinde işçilere yönelik yeni yeni tertiplerin peşinde. Ancak işveren bu tertipleri, kimi "gönüllü" Türkiye İşçi Partisi düşmanları olmasına yapabilecek güçte de değil. İşverenin baskıları düne kadar "İGD'nin kalesi" ilan edilen bu fabrikada Türkiye İşçi Partililerin, bilimsel sosyalistlerin öncülüğünde kınıyor, oyunlar tek tek boşa çıkartılıyor. Bu durumdan en az işveren kadar Maden-İş 25. Bölge Temsilciliği'nin de hoşnut olmadığını eklemek gereksiz. Maden-İş Bölge Temsilciliği selameti Türkiye İşçi Partilileri tasfiyede görüyor. TIP'lilere yönelik tasfiye "oyun"ları ise Parti kurucularından Hanefi Vatansever'in işverenle ortaklaşa işten atılmasıyla başlamıştı.

"UDC sloganları'nın tasfiyeci tutumları karşısında işçiler yönelimde bulunan İGD'ilerin uzaklaştırılması için işçilerin dörtte üçünü kapsayan imza toplama çalışmaları. İşçilerin ısrarlı çabaları sonucunda yenilenen seçim-

ler sonucunda İGD'li kadro otuz kişilik ünite temsilciliğine altı kişi sokabildi. Ancak Bölge Temsilciliği kolayca bir "çözüm" getirdi. İşveren için "büyüklerimiz,

iyi niyetli kişiler, onların suçu yok, yalnızca yasaları uyguluyorlar" diyen bir anti-komünist in baştemsilci yapılmasının yolu kolayca bulundu.

Tezsan'da 1 Mayıs sonrasında "1 Mayıs tutuklanları serbest bırakılmalıdır" diyerek imza toplanan işçilerin karşısına da yine Bölge Temsilciliği çıktı. İmza

Sargın'ın Doğu ve Güneydoğu gezisi sona erdi

Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerini kapsayan bir geziye çıkan Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın, Diyarbakır, Mardin, Van, Hakkari, Sırt, Bitlis, Muş ve Ağrı'dan sonra Artvin ilimize geçti. Nihat Sargın Artvin'den Şavşat'a giderek bir süre önce Şavşat'ta meydana gelen ve altı kişinin ölümü ile sonuçlanan olaya ilişkin olarak çeşitli incelemelerde ve temaslarda bulundu. Nihat Sargın 10 Ağustos günü bir açıklama yaparak Şavşat'ta meydana gelen olayların kolluk kuvvetleri içinde yuvalanmış olan faşist MHP yanlılarının bir tertibi olduğunu belirtti. Sargın Şavşat olaylarına ilişkin olarak şunları söyledi:

"Şavşat gibi yoksulluk ve işsizliğin devamlı göçe neden olduğu Artvin'in bu ücre ilçesinde, küçük bir faşist grubun saldırı ve bombalama olayları takibe bile uğramazken ilçeden ayrılan jandarma komutanının kişisel bir meselesini zorla büyütmesi ile halkta tedirginlik yaratılmış ve bu fırsat bilinen bir jandarma komando birliği ilçeye sevk edilmiştir. Birliğin ilçeye gelmesiyle, görevi 'güven ve huzuru sağlamak' olanlar tam tersine bir baskı ve terör ortamı oluşturmuşlar, dört gün boyunca fiilen sokağa çıkma yasağı uygulamışlardır.

"Bu durum elbette tepki doğurmuş fiili yasak halkın topluca sokağa çıkmasıyla kalmamıştır. İlçe halkı çevre ilçelerden gelenlerle birlikte durumu yasal bir mitingle protesto etmek istemiştir. Daha öncekiler gibi olaysız geçen bu mitingden dağılımı sırasında, komuşu bir ilçeden mitingle katılmak isteyenlerin geç kalması ve alana biraz geç kerek gelmeleri fırsat bilmiş, MHP'li tanınan komutanın emriyle silahlı işveren ve savunmasız halkın doğrudan üstüne ateş açılmıştır. 4 kişi hemen o anda komando kurşunuyla hayatını yitirmiş, 2'si ağır olmak üzere bir çok yaralanmıştır.

"Görüldüğü üzere olay, kolluk kuvvetleri içinde yuvalanan faşist MHP yanlılarının ılerci yöre halkı üzerinde baskı ve dehşet salmak için zorla büyüterek alevlendirdikleri bir tertiptir. Daha sonra Artvin ve ilçelerinde resmi binalara yöneltilen bombalı saldırıların da ılericileri suçlamak üzere aynı tertibin devam eden bir parçası olması kuvvetle olasıdır.

"Şimdi sormak gerekir: olayın tertipçisi ve elebaşları olan resmi görevliler ve arkaşındakiler bu cüreti nereden, kimlerden almaktadırlar? Sorunun yanıtı ise aşıktır: TIP'ın yıllardır parmak bastığı üzere ülkemizdeyasal iktidarı yanında bir de gizli faşist iktidar odağı vardır. MHP ile ülküdü dernekler ve MSK gibi yan kuruluşları bir de örgütlenmenin su yüzüne çıkan kesimidir. MHP ve yan kuruluşlarının kapatılması, faşist iktidar odağının dağıtılması yanında bir adım olacaktır. Başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi halk kitlelerinin, bir avuç faşist dışında tüm ülke halkının isteği olan bu talep hiçbir gerekçe ile savsaklanamaz.

"Faşist MHP ve yan kuruluşları kapatılmalı, faşist odağın tüm sorumluları

mahkemeye sevk edilmelidir.

* Doğu ve Güney Doğu'da sorunların çözümü tek bir dalga halinde yürütülecek bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm sürecinde mümkün olacaktır.

Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın daha sonra, Kars'ta yapılacak Bölge Temsilciler Toplantısı'nda bulunmak üzere Artvin'den Kars'a geçti. 12 Ağustos günü gezinin son durağı olan Kars'ta Bölge Temsilcileri Toplantısı Nihat Sargın'ın bir konuşmasıyla açıldı. Sargın, toplantıda yaptığı konuşmada Güneydoğu ve Doğu Anadolu'nun sorunları üzerinde durdu. Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri özetle şunları söyledi:

"Güneydoğu ve Anadolu'daki gezimiz boyunca yöre halkıyla yakından temasımız sonucu edindiğimiz izlenimler Büyük Kongre Kararlarımızın isabetini bir kez daha ortaya koymuştur. Ülkemizin güncel sorunu demokratikleşme, bu bölgede daha ıvedidir. Kapitalizmin eşitsiz gelişme yasası ve egemen sınıfların ırkçı, şoven milliyetçi, asimilasyoncu politikaları, sorunların esas kaynağıdır. Bu gelişimin ışığında sorunların tek geçerli çözümü demokratik istemlerin gerçekleşmesi ise, Türkiye'nin bütününe birleşmiş işçi sınıfı ve emekçi halkın, tek bir devrimci dalga halinde yürütülecek bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi sürecinde mümkün olacaktır.

"Egemen sınıf burjuvazi ve mütefik toprak ağaların ülkenin doğusunda veya batısında olsun, sunnlı veya alevi olsun, zaten birlik içinde dir. Sömürülerini sürdürmek için işçi ve emekçileri esas çelişki olan sınıf çelişkisinin dışındaki ayrımlarla bölmeye, mücadelelerini saptarak parçalamaya çalışmaktadırlar. Korkularına boğuna değildir. Çağımızda tek devrimci sınıf işçi sınıfıdır; işçi sınıfının bilimsel sosyalist politik hareketi eksen etrafında bütünleşen emekçi halk kitleleridir. Nitekim Türkiye İşçi Partisi geçmiş dönemde yürüttüğü mücadalelerle ülkenin tüm sorunlarına olduğu gibi, bölge halkının demokratik istem ve özemlerini de meclis kürsüsünden miting alanlarına, yayınlarından radyoya kadar tüm olanaklardan yararlanıp dille getirilmiş, bilimsel çözüm yolunu göstermiştir; Partimizin bu onurlu geçmiş, bugününün ve geleceğinin teminatıdır.

Sargın 12 Ağustos günü Kars'ta yapmış olduğu konuşmada yöre sorunlarını bu şekilde dile getirmiştir. Ne var ki, ertesi gün Cumhuriyet Gazetesi'nde Sargın'ın söylediklerinin değiştirilerek yer aldığı görülecekti. Cumhuriyet Gazetesi'nin, Nihat Sargın'ın konuşmasını manşetten başlayarak anlamını çarpıtacak bir biçimde vermiş olduğu dikkati çekliyordu. Cumhuriyet haberi, şu manşete veriyordu: "TIP Genel Sekreteri Sargın: Sorunların çözümü, Türkiye'nin bütünlüğünde birleşmiş halkın mücadelesinde"

Buna da "ufacak" bir yanlışlık diyecek geçmenin oianagının olmadığı açıktır.

İŞÇİLERİ AŞA AŞA!

toplayanlar disiplin kuruluna verilmele tehdit edildiler. Bölge Temsilcisi Münin Duman ise açıkça "1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması" istemine katılmadığını söyleyebliyordu. Ancak işçilerin tümüne yakın kısmı "1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması" istemine katılıyor, tehditler sökmüyordu.

14 Ekim seçicilerine ilişkin olarak hazırlanan Türkiye İşçi Partisi bildirisinin diğer fabrikalarda olduğu gibi Tezsan'da da dağıtılması sırasında baskı ve engellemeler için kendilerini "görevli" sayanlar da kimi İGD'lilerden başkası olmayacaktı. 9 Ağustos günü Tezsan önünde bildiri dağıtmakta olan Partili'lere İGD'li temsilciler engel olmak istediler. İşçilere bildirileri almamaları gerektiğini söylediler. Buna karşın bildiriler dağıtıldı.

Ancak İGD'liler tarafından saat 16'daki ikinci vardiyası işçilerine dağıtılacak bildirinin engellenmesi için hazırlıkların yapılması da ihmal edilmedi. Bölge başkanı fabrikaya çağrıldı. Saat 16'da bildiri dağıtımına gelen altı Türkiye İşçi Partili'ye yirmi kişilik bir grup saldırdı. Tezsan işçileri da saldırılarına müdahale ettiler ve sonuç saldırganlar için pek de "memnuniyet" verici olmadı, saldırı engellendi. Olaydan birkaç dakika sonra "tesadüfen" oradan geçmekte olan bir polis ekibi Türkiye İşçi Partili'lere gözaltına aldı. Gözaltına alınmak durumunda kalan iki İGD'li ise bir müddet sonra bırakıldı.

İki gün gözaltında tutulan Tezsan işçisi, Türkiye İşçi Partisi üyesi Feyyaz Sağlam işveren tarafından işten atıldı. Bölge Başkanı Münin Duman'ın ise "13. maddede, yapılacak bir şey yok" demekten başka yapacağı ya da söyleyeceği yoktu.

Arkadaşlarının işten atılması protesto eden Tezsan işçileri çay boykotuna başladılar. Bu boykotta İGD'liler dışında tüm işçiler katıldı. Feyyaz Sağlam'ın işten atılması karşısında sendikamızın ısrarlı "sessizliği"ni protesto eden 150 kadar işçi, Bölge Temsilciliğini giderek bu "sessizliğin" nedenini ve hesabını sordular. İşçiler Bölge Başkanı'ndan şu soruların yanıtlanmasını istediler:

— Bugüne kadar 25. Bölge'de hiçbir İGD'li işten atılmamışken, sendika yönetiminin görüşlerini paylaşmayan bir işçinin atılması bir rastlantı mıdır?

— Tezsan eski Baştemsilcisi İGD'li Melih Odabaşı hiçbir yere haber vermeden 21 gün işe uğramazken, sıkıyönetime gözaltına alınan TİP üyesi işçiye çıkış verildğinde Bölge Başkanı neden "yapacak bir şey yok" demişti?

— TİP üyesi bir sendika temsilcisi işveren tarafından işten atılmakla tehdit edilirken Bölge Temsilciliği neden sessiz kalmıştır?

— Türkiye İşçi Partisi'nin görüşlerinin işçilere ulaşmasını engellemek kime hizmettir?

Münin Duman'ın bu sorular

yanıtlamadığını eklemeye gerek yok.

25. Bölge işçileri şimdi MESS'e karşı kararlı bir mücadeleyle hazırlanıyor. İşçi sınıfının birliğini bozmaya yönelik en kabaşından en "ince"sine kadar her türlü oyunu bozmaya kararlılar.

Türkiye İşçi Partili'ler, seçimlerin olduğu tüm illerde, faşist saldırılardan, yasal görünümü baskılara kadar türlü çeşitli engelleri aşı aşı seçim çalışmalarını sürdürüyorlar.

Geride bıraktığımız günlerde Balıkesir'de bildiri dağıtmakta olan Türkiye İşçi Partili'ler faşist sürülerin taşlı, sopalı saldırılarıyla karşılaştılar. Faşist sürülerin saldırısı Türkiye İşçi Partili'ler tarafından püskürtüldü ve bildiri dağıtımı sürdürüldü.

Hatay Altınözü'nde bildiri dağıtan partililer ise yasal görünümü engellemelerle karşılaştılar. Bildiri dağıtan Türkiye İşçi Partisi üyeleri gözaltına alındı. Burada da Türkiye İşçi Partililer bildiri dağıtımının "yasak" olduğu iddiası ile karşılaştılar. Bu iddianın geçersiz kılınması üzerine gözaltına alınanlar serbest bırakıldı. Ne var ki saldırılar ve engellemeler bitmemişti. Bu kez de Samandağ'da bildiri dağıtmakta olan Türkiye İşçi Partili'lere bir grup İGD yandaşı saldırıya kalkıştı. Saldıranlar püskürtüldü ve bildiri dağıtımına devam etti. Yönetici durumunda olduklarını söyleyen İGD'liler ise Türkiye İşçi Partisi'ne gelecek olaydan üzüntü duyduklarını söylediler, özür dilediler. Hatay'ın içinde de Annuş mahallesinde YÜRÜYÜŞ satmakta olan Türkiye İşçi Partili'ler bir grup goşistin saldırısına uğradılar. Saldırıya karşın dergi satışı devam etti. Türkiye İşçi Partililer ertesi gün de aynı mahallede bildiri dağıtımını sürdürdüler. Bu kez herhangi bir saldırıyla karşılaşmadılar. Saldıran grubun önde gelenleri ise Türkiye İşçi Partisi yöneticilerinden özür dilediler.

Çanakkale'de ne yasal görünümü baskılar eksik oldu, ne de faşist saldırılar. Gelibolu'da, Çan'da bildiri dağıtan Türkiye İşçi Partili'ler gözaltına alınır, ertesi gün serbest bırakılırken, Ezine'de de aynı "gerekçe"yle dört kişi gözaltına alınarak bir gün gözaltında tutuldu. Çanakkale merkezde ise GÖREV gazetesini Türkiye İşçi Partisi lokaline götüren partilileri polis arabası purda çevirdi, GÖREV gazetesine el koydu. Yapılan müdahale üzerine, GÖREV gazeteleri geri alındı. Kalebodur Seramik Fabrikası önünde bildiri dağıtan partililerin üzerine işveren faşist sürüleri saldırdı.

Erzincan'da seçimlere yönelik çalışmalarını sürdüren Türkiye İşçi Partili'ler de benzer engellemelerle karşılaştılar. Bildiri dağıtan partililer, dağıtımdan sonra Türkiye İşçi Partisi İl Merkezi'nden alınarak sıkıyönetime götürüldüler. Partililer gene "bildiri dağıtmak seçim yasasına grer"

gerekçesiyle karşılaştılar. Gözaltına alınanlar bir süre sonra serbest bırakıldılar. Ertesi gün tekrar bildiri ve GÖREV gazetesi dağıtan partilileri benzer bir uygulama bekliyordu. Ertesi gün de dağıtım engellendi ve partililer gözaltına alındı. Seçim Kurulu Başkanının sözlü mütalaası üzerine Savcılık Suçüstü Mahkemesi'nde dava açtı. Yargılanan Türkiye İşçi Partili'ler serbest bırakıldılar. Ancak duruşma sürdürüldü ve 2 Ekim'e ertelendi. Hakkari ilinde de İl Merkezi'ne GÖREV Gazetesi ve Parti bildirileri götürülen iki parti üyesi gözaltına alındı.

Edirne ve Burdur Türkiye İşçi Partili'lerin gözaltına alındığı diğer iller oldu.

İpsala'nın Kocahıdır köyünde bildiri dağıtmakta olan altı partili Jandarmannı saldırısına uğradı, daha sonra da gözaltına alındı. Yapılan müdahale üzerine gözaltına alınanlar serbest bırakıldı. Jandarma komutanından şikayeti olundu. Olayın ardından köye tekrar giden Türkiye İşçi Partililer bildiri dağıtımını sürdürdüler. Burdur Göhisar'da bildiri dağıtan Partili'ler gözaltına alındılar ve ancak yapılan müdahalelerle serbest bırakıldılar. Tefenni'de ise bildiri dağıtan Türkiye İşçi Partili'lere faşistler saldırdılar. Faşist saldırıya karşın, gözaltına alınanlar Türkiye İşçi Partili'lerden başkası olmadı. Gözaltına alınarlara bir süre sonra bırakıldılar.

Yürüyüşün baskıya hazırlandığı saatlerde de bir yandan Türkiye İşçi Partisi'nin seçim çalışmalarıyla, diğer yandan bu çalışmaların önlemeye yönelik saldırı ve tertiplere ilgili haberler birbirine ekleniyordu. Geçtiğimiz Cuma günü bu kez Hatay'ın Yayladağ ilçesinde Partili'nin seçim bildirilerini dağıtan TİP üyelerine faşist çeteler tarafından saldırılmış, bildiri dağıtımını engellenmeye çalışılmış, ancak hiçbir yerde olmadığı gibi, burada da faşistler amaçlarına ulaşamamışlardır.

Yine aynı gün Samsun'da mahallelerde TİP'in seçim bildirilerini dağıtan Partililere yönelik açık bir tertiple karşılaşıldı. Bir toplu polisi, önce bildiri dağıtan Partiliye saldırıyor, daha sonra olay yerinden geçen bir ekibin müdahalesini sağlayarak yine bildiri dağıtan 4 kişiyi gözaltına alıyordu, bu arada havaya ateş açıyordu; karakolda ise kendisini saldırdığını, evine zorla girilmesini sağladığını öne sürerek TİP'liler hakkında gerçek dışı bir suçlamayla kovuşturmaya gidilmesini sağlamaya çalışıyordu. Yine Samsun'da 15 Ağustos günü GÖREV gazetesi satan TİP'lilerden 5'i gözaltına alınıyor ancak 6 saat sonra bırakılıyordu.

Yine geçtiğimiz Cuma günü TİP'in seçim çalışmalarına katıldığı için gözaltına alınarlara bu kez de Beyoğlu ilçesinde İki Parti üyesi ekleniyordu.

"CHP İDARE – İ MASLAHATÇILIĞI ESAS ALMIŞTIR"

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu Üyesi Can Açık-göz'ün 9 Ağustos tarihli demeci:

"CHP seçim programının 'doğruluk' olduğunu açıkladı. Bu, içi boş bir sözdür. Doğruluk ama, neye göre doğruluk? Vehbi Koç'a göre mi doğruluk, yoksa Arçelik, Demirdöküm işçilerine göre mi doğruluk? Büyük toprak sahiplerine, ağalara, sıklara göre mi doğruluk, yoksa yoksul köylülere göre mi doğruluk? Bilime dayanan doğruluk mu, yoksa bilim dışı doğruluk, yani idare-i maslahatçılık mı?"

"CHP'nin bugüne kadar yürüttüğü politika hep bilim dışı doğruluğu ve idare-i maslahatçılığı esas almıştır. İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin ekonomik-demokratik haklarına sahip görünüp, büyük burjuvazinin ve emperyalizmin işini görmek CHP politikasının esasıdır. CHP demokrasi sözcüğünü dinden düşürmemiş ama kitlelerin faşizme karşı birleşik örgütlü mücadelesine hep karşı durmuştur. İktidar olmak ve iktidarda kalmak için emperyalizmi, faşizmi, tekeli büyük sermaye ile uzlaşma, onlara teslim olma yolunu tutmuştur."

"Türkiye İşçi Partisi, işçi sınıfına ve emekçi kitlelere göre doğruluktan yanadır. Türkiye İşçi Partisi, bilimsel doğrulardan yanadır. Bilim, dünyanın sosyalizme doğru gittiğini söylüyor. Türkiye İşçi Partisi, bu bilimsel doğruyanadır. Ve bunun için savaşıyor."

"TÜRKİYE'Yİ EMPERYALİZMİN KUCAĞINA ATANLAR, YURTSEVERLİK MASKELERİYLE SUÇLARINI ÖRTBAS EDENEZLER"

TİP Başkanlık Kurulu Üyesi Gündüz Mutluay'ın 13 Ağustos tarihli demeci:

"Emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşının zafere ulaşmış bağımsızlığın kazanılmasından hemen sonra Türkiye'yi yeniden emperyalizmin kucagina atan işbirlikçi burjuvazi son günlerde sahte bir yurtseverlik maskesi takandı."

"Türkiye'yi emperyalizmin saldırgan gücü NATO'ya sokanların; ikili anlaşmalarla milyondolarca vatan toprağını Amerikaya peşkeş çekenlerin sahte yurtseverlik maskeleri suçlarını örtbas etmeye yetmeyecektir."

"Amerikancılar, NATO'cular, Morrison şirketinin komisyunculardan Demireller, Türkeşler ülkemizin bağımsızlığının önündeki esas engellerdir."

"NATO'ya, ikili anlaşmalara, üslere, Ortak Pazar'a, IMF'ye karşı çıkmadan yurtsever olunamaz."

"AP ve MHP başta olmak üzere bütün burjuva partileri ulusal çıkarlarımızı karşı emperyalizmin savunucularıdır. AP'ye karşı emperyalizmi savunan işbirlikçi büyük sermayenin partisidir. MHP emperyalizmin ve işbirlikçi büyük burjuvazinin vurucu faşist gücüdür."

"CHP de ulusal bağımsızlık yerine NATO'da kalmayı, ikili anlaşmaların devamını tercih ediyor. İşçi-emekçi halk kitlelerinin aleyhine ülke ekonomisini IMF'ye daha bağımlı hale getiriyor."

"Ülkemizde ve tüm dünyada gerçekten yurtsever olanlar işçi sınıfı ve yandaşıdır. Onlar hem yurtseverdirler, hem enternasyonalistlerdir. Türkiye işçi sınıfı, emekçi halk kitlelerinin bilimsel sosyalist partisi Türkiye İşçi Partisi, işçi sınıfının ulusal ve uluslararası birlik, dayanışma ve mücadelesini savunmaktadır ve savunacaktır. Emperyalizmi yurdumuzdan kovacak, işbirlikçi büyük burjuvazinin ve onun politik sözcülerinin saltanatına son verecektir. Bağımsız, somürsüz, özgür bir Türkiye işçi sınıfımızın emperyalizme ve işbirlikçilere karşı mücadelesi sonunda kurulacaktır."

"ADALET PARTİSİ VE TEMSİLCİSİ OLDUĞU SÖMÜRÜCÜ SINIFLAR DEMOKRASİYE DÜŞMANDIR"

TİP Başkanlık Kurulu Üyesi Gündüz Mutluay'ın 16 Ağustos tarihli demeci:

"Adalet Partisi bu soygun ve sömürü düzeninin partisisidir."

"Çünkü Adalet Partisi Amerikan emperyalizminin uydusudur. Adalet Partisi 'hür teşebbüs' etiketi altında Koç'ların, Eczacıbaşı'ların, Sabancı'ların, Narin'lerin, kıscacası büyük sermaye sahiplerinin temsilcisidir. Adalet Partisi, büyük toprak sahiplerinin koruyucusudur."

"Adalet Partisi bu yüzden işçilerin ve köylülerin haklarına düşmandır. Adalet Partisi ve temsilcisi olduğu sömürücü sınıflar demokrasiye düşmandır."

"Sömürücü sınıflar bugüne kadar AP'ye oy veren işçilerin ve köylülerin haklarına düşmandır."

"AP'ye bugüne kadar oy veren işçiler ve köylüler: Size düşman olanlardan desteğinizi çekin!"

"Büyük sermayedarların, büyük toprak sahiplerinin saltanatına son vermeye için mücadeleye katılın. Kurtuluş için Türkiye İşçi Partisi saflarında ve etrafında birleşin."

Sosyalizm düşmanlığının bayraktarı TÜSİAD

TÜSİAD, sosyalist ülkelerle yapılan mal mukabili tesis anlaşmalarına karşı çıktı

Ülkemizdeki tekeli sermaye çevreleri, Türkiye ile sosyalist ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerin gelişmesini kuşku ve kaygı ile izliyor ve buna karşı olduğu ile izliyor ve buna karşı olduğu organlarında, sosyalist ülkeleri ve bu ülkelerle olan ilişkileri kötüleme ve karalama çabalarına sık sık rastlanıyor. Tekelci sermayenin örgütü TÜSİAD'ın yayın organı olan *Görüş*'ün Ağustos sayısında yayınlanan "Mal Mukabili Tesis Kurmanın Faturası" başlıklı kısa yazı bunun en son örneklerinden birisi oldu.

İLERİ TEKNOLOJİ SADECE KAPİTALİST DÜNYADA MI VAR?

Yazıya göre, büyük kamu projelerinin dış para gereğini sağlamanın üç yolu vardır:

"1. 'Serbest' kredi bulunur. En iyi teknolojiye olan ülkeden, en ucuz tesis alınır.

"2. En iyi teknolojiye olan ülkeden kredi sağlanır, o ülkeden en ucuz tesis alınır.

"3. Bütün bunlar olmaz ise, Doğu Bloku ile mal mukabili anlaşma yapılır. Anlaşmaya razı ülke, kendinde hangi teknoloji mevcut ise, tesisi onunla yapar."

Herşeyden önce, burada düzeltilmesi gereken yanlışları belirtmek gerekir:

a. Yukarıda söylenenlerden edinilen izlenim, en iyi ve ucuz teknolojilerin yalnızca kapitalist dünyada bulunduğu, sosyalist ülkelerin teknolojik yönden geride kaldığıdır. Oysa, pek çok alanda sosyalist dünyanın teknolojik olarak daha ilerde olduğu bilinen bir gerçektir.

b. Kapitalist dünyadan sağlanan kredilerle, en iyi ve ucuz teknolojiye sahip ülkeden makine ve teçhizat alınabileceği görüşü de gerçeklere uymamaktadır. Çünkü bu kredilerde, kredinin kullanım yeri ve biçimi de genellikle belirlenmektedir. Örneğin, ABD'den sağlanan kredilerin

önemli bir bölümü bağlı kredi niteliği taşıyor ve kredinin ABD'nde kullanılması koşulunu içerir. ABD'deki fiyatların yüksekliği nedeniyle, ABD kaynaklı kredilerin her 1 dolarının gerçekte 60-70 cent değer taşıdığı saptanmıştır.

c. Kaldı ki, sosyalist ülkelerden sağlanan kredilerin tümü değil yalnızca bir bölümü "mal mukabili tesis kurmayı" içerir. Ayrıca, sosyalist ülkelere sağlanan krediler genellikle, kapitalist ülkelere sağlananlara oranla çok daha elverişli koşullara sahiptir.

MALİYET YÜKSEKLİĞİNİN SORUMLUSU TEKELCI SERMAYE

Yazı bu tür saptırma ve yanlışlıklarla sürüp gidiyor. Buna göre, sosyalist ülkelerle kurulan bu tür ilişkiler şu sakıncaları doğurmaktadır:

"a. En iyi, veya aranan teknoloji yerine, herhangi bir teknoloji - çok kere geri bir teknoloji - ülkeye girmiş olur. Bu nedenle tesis devamlı olarak kötü kalite

ve pahalı üretim yapar."

Bu suçlamanın yanlışlığı bir yana, asıl ilginç olan, teknolojik düzeyinin geriliği ve maliyetlerinin yüksekliği herkesin malumu olan özel sanayi kesiminin kodamanlarından gelmiş olmasıdır. Bu teknolojinin kaynağı ise büyük ölçüde kapitalist dünyadır ve özel sermaye aracılığı ile ülkemize transfer edilmiştir.

Daha sonra şu iki sakınca belirtilmektedir:

"b. Tesisin devreye girmesi gecikse de nakit ödeme sözkonusu olmadığından karşı tarafı zorlamak imkanı bulunmaz.

"c. Tesis devreye girse bile öngörülen kapasiteye ulaşmaz ise yapılacak birşey kalmaz."

GERÇEKLER BİLEREK SAPTIRILYOR

Anlaşılan, TÜSİAD'ın genel sekreterliğini ve *Görüş*'ün yazı işleri müdürlüğünü yapan eski plancının bu tür anlaşmaların içerdikleri koşullar konusunda hiç bilgisi yoktur. Ya da söylediklerinin yanlışlığını bile bile sosyalist ülkeleri ve bu ülkelerle ilişkileri kötülemeye, karalamaya çalışmaktadır.

Yazıda belirtilen son sakınca, bilgisizlikten çok, bilinçli bir kötüleme çabası ile karşıya olduğumuz göstermektedir. Çünkü insanın yazı yazdığı bir konuda bu denli bilgisiz olması olanaksızdır:

"d. İlerde görülür ki, serbest pazarda 'döviz mukabili satılma'lar mümkün' bazı mallar bu ilişkiler sonucu bağlanmıştır. Ülke 'serbest döviz geliri' kaynağından olmuştur.

"Sonuçta karşı taraf kârlı çıkar. Satamayacağı geri teknoloji, pahalı tesisi bize satmış olur. Bizden aldığı malları, tekrar ihraç eder. Onların karşılığını 'nakit dövize' çevirir."

Oysa, döviz karşılığı satılacak ihrac ürünlerimiz genellikle sosyalist ülkelere yapılan bu tür anlaşmalara konu olmamaktadır. Aksine, Türkiye'nin tesis kurma karşılığı sosyalist ülkelere satmayı üstlendiği mallar genellikle diğer pazarlarda döviz karşılığı satılma olanağı olduğu olan ya da hiç olmayan ürünlerdir. Dolayısıyla bu tür anlaşmaların Türkiye'nin döviz kazancını azalttığı gerçeklere aykırıdır.

TEKELCI SERMAYE TÜM TİCARET ANLAŞMALARINA KARŞIDIR.

Aslında, tekeli sermayenin sözcüleri yalnızca bu tür anlaşmalara değil, sosyalist ülkelerle yapılan ticaret anlaşmalarına da karşıdır. Örneğin, Ocak sonunda İstanbul'da yapılan bir TÜSİAD toplantısında Rahmi Koç bu tür anlaşmaları ihracata karşı çıkıyor ve şunları söylüyordu: "Bir taraftan Batının borçlarımızı ertelemesini, bize para

vermesini isterken, diğer taraftan onların alacaklarına karşı bir nevi teminat olarak gördükleri mallarımızın Doğu Blokuna ipotek edilmesi fevkalade yanlış bir politikadır." Anlaşılan, ihrac ürünlerimizin Wells Fargo'ya ipotek edilmesini olağan karşılayan tekeli burjuvazi, sosyalist ülkelerle ticari ilişkilerimizin gelişmesinden tedirgin olmakta, bu alandaki uzun vadeli anlaşmalara karşı çıkmaktadır.

Büyük burjuvazinin bu konudaki kaygı ve kuşklarının nereden kaynaklandığı, yine TÜSİAD yayınlarında açıklik kazanmaktadır. ABD'deki temaslarından dönen TÜSİAD heyetinin 1978 Ekim'inde yayınlanan gezi izlenimlerinde, sosyalist ülkelerle kurulan ilişkilerin ABD'de kuşku ve kaygı ile karşılandığı belirtilmektedir. Başka bir deyişle, yerli tekeli burjuvazi tedirginliğini dile getirirken yabancı efendilerinin duygularına ve düşüncelerine de tercüman olmaktadır.

Anlaşılan, Ecevit Hükümeti'nin sosyalist ülkelerle ve üçüncü dünya ile ilişkileri geliştirme konusundaki yetersiz çabaları bile yerli ve yabancı burjuvaziyi ürkütme, tedirgin etmeye yetmemektedir. Ayrıca, bu tür ilişkilerin geliştirilmesi, kamu kesiminin dış ticaret alanındaki etkinliğini artırabileceği için de bu çevreleri rahatsız etmektedir. Çünkü, Türkiye'nin emperyalist dünyaya bağımlılığını azaltabilecek ve Türkiye ekonomisi üzerindeki egemenliklerini zayıflatabilecek her türlü girişime karşıdır. Bunun için de, tekeli burjuvazi son sıralarda IMF'nin temsilciliği görevini üstlenip IMF koşullarına keskin uyulması gerektiğini sürekli olarak yinelemektedir. AET'ye tam üyelik için başvurulması yolundaki istekleri de aynı nedene dayalıdır.

"Görüş"de örneği görülen, sosyalist ülkeleri ve bu ülkelerle ilişkileri kötüleme ve karalama çabası da aynı düşünceden kaynaklanmaktadır. Derginin aynı sayısında, Etibank'ın bir İngiliz ya da Amerikan tekeliyle ortaklık kurması yoluyla, ülkemizin borç kaynaklarının yabancılarla paylaşılmasını savunan bir yazının da yer alması bir rastlantı değil, tekeli sermayenin yukarıda belirtilen düşünce ve görüşünün doğal bir sonucudur.

TÜSİAD, sosyalist ülkelerle ticareti rotüleme için kerçerleri österen çarpıtıyor

Sınıf sendikacılığı mı karikatürü mü

Faşistlerin sahte direnişlerine kim çanak tutuyor?

DISK'in 1975'teki 5. Kongresi'ni izleyen dönemde DISK üst yönetimiyle ilkesiz ve tasfiyeciler bir temel üzerinde uzlaşarak böylece işçi sınıfı hareketi üzerinde "müktesep hak" iddia etmeye çalışıp, daha sonra kendi yarattıkları tasfiyecilik zeminini üzerinde yuvarlanıverenler, şimdi bu akıbetlerinin sorumluluğunu başkalarına atmak için elden geleni esirgemiyorlar. Sendikaların yönetiminde görünüşte bir etkinlik kazanmak için sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelereinden hiçbir şey anlamadıkları, ya da işlerine gelmediği için, anlamaz gözüktükleridir. Savaş Yolu dergisinin 4 Ağustos 1979 tarihli 19. sayısında, DISK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün, üç sendikayla ilgili ihraç kararlarının geri alınması için alınacak öneriler hakkında bakın neler yazılıyor:

"DISK yönetimi ileri sürdüğü koşullarla, sınıf sendikalarından kapılarını, maoculara, oportünistlere, sertivencilere, işçi sınıfına ihanetle belgelennmiş uzlaşmacılara açmalarını istemektedir; doğru bir politik savaşım vermektir vazgeçmelerini istemektedir. Sendikaları, ya salt ekonomik savaşımı yetinmeye, ya da reformizmin ve oportünizmin izleyicisi olmaya çağırılmaktadır."

Biraz daha ilerde ise şunlar söyleniyor: "Baştürk'ün şartnamesinde ve ne yazık ki Yürüyüş yazarlarının kalemlerinde iyice içinden çıkılmaz bir duruma getirilmek istenen bir konu da sendikal demokrasidir. Bunların sendikal demokrasisi ve Maden-İş'in tüzüğüne ve yöneticilerinin antidemokratikliği konusunda getirdikleri görüşler, sendikal demokrasiyi burju-

va demokrasininin bir biçiml durumuna indirgemeyi amaçlamaktadır ve bu eleştiriler son çözümlemede emperyalizmin ideolojilerinin sosyalist demokrasiye yönelttikleri sözümlüden eleştirilerden pek de farklı değildir."

Gerçekten, "harika"! Bu sözler, herşeyden önce, DISK Genel Başkanı'nın önerilerine karşı çıkarılan, bu önerileri "ilkesel" düzeye tartışamayacak kadar güç durumda olduklarının bir kanıtıdır. Bu önerilerin açıklanmasında bu yana, sözü geçen çevreler, bu önerilerin içeriği, ilkelere konusunda görüşlerini bir kere olsun açıklamamışlardır. Şimdi ise bu öneriler, yukarıda aktarılan biçimde "karşı çıkmak", düpedüz ilkesel düzeye savunacak hiçbir savı olmayanın, açık tartışmada kaçacak delik aramanın bir belirtisidir.

Baştürk'ün önerilerinin açıklanmasından bu yana Yürüyüş, bu önerileri açıklayanları kişiliği üzerinde tartışmamıştır. Yürüyüş, bu önerilerin dayandığı ilkelere üzerinde tartışmıştır. Yürüyüş, bu önerilerin dayandığı ilkelere, sınıf ve kitle sendikacılık ilkelereini savunduğunu öne süren hiç kimsenin karşı çıkamayacağı ilkelere olduğunu vurgulamış ve bu ilkelere DISK'te birliğin zeminini yaratabileceğini buna dayanarak belirtmiştir.

Şimdi Savaş Yolu yazarları gibi düşünürler şunu açıklamak zorundadırlar: "DISK'te sınıf sendikalarından kapılarını maoculara oportünistlere... açmalarını isteyen; doğru

bir politik savaşım vermektir vazgeçmelerini isteyen...; koşulları hangileridir? "Tasfiyeciler bir biçimde yapılan sendika içi ihraçları kaldırılması" mı? Sendikalara parti işlevini yüklemenin yanlışlığının, sendikalarda her türlü politik görüşün üye ve yönetici olabileceğinin kabul edilmesi ve buna uygun davranılması" mı?

"Sendikal demokrasiyi burjuva demokrasininin bir biçimi durumuna indirgemeyi amaçlayan" koşulları hangileridir? Tek tip demokratik tüzüğün, hayata geçirilip organların yeniden oluşturulması mı? Yoksa Maden-İş'in MESS ile yapmaya hazırlandığı grev sözleşmesi görüşmelerinin üyelerin ekonomik-demokratik acil talepleri doğrultusunda ve sendika temsilcileri katılımı ile

başlatılması ve sürdürülmesi" mi? Bu sorular daha da uzatılabilir. Sorun, Savaş Yolu yazarları gibi düşünürlerin, bu sorulara verilecek cevaplarının olmamasıdır. Onlar, bu sorulara cevapları cevap olmadığı için, şimdi bilimsel sosyalistleri karalamaya yeltenmektedirler. Ama unutulmasın ki sınıf ve kitle sendikacılığının ilkeleri, birkaç sendika "uzmanı"nın kendi "bilgi" düzeylerini kaptırmak için nakarat yapabilecekleri, ama işçi sınıfına hiçbir şey anlatmayan sözler değildir. Tam tersine bu ilkelere işçi sınıfına, onun ilerici sendikal hareketine mal olmuştur. Neyin ve kimin sınıf sendikacılığın gereği ve yanında olduğuna, neyin ve kimin ise karşıtı olduğuna, işçi sınıfımız karar vermeyi çoktan öğrenmiştir.

bir politik savaşım vermektir vazgeçmelerini isteyen...; koşulları hangileridir? "Tasfiyeciler bir biçimde yapılan sendika içi ihraçları kaldırılması" mı? Sendikalara parti işlevini yüklemenin yanlışlığının, sendikalarda her türlü politik görüşün üye ve yönetici olabileceğinin kabul edilmesi ve buna uygun davranılması" mı?

"Sendikal demokrasiyi burjuva demokrasininin bir biçimi durumuna indirgemeyi amaçlayan" koşulları hangileridir? Tek tip demokratik tüzüğün, hayata geçirilip organların yeniden oluşturulması mı? Yoksa Maden-İş'in MESS ile yapmaya hazırlandığı grev sözleşmesi görüşmelerinin üyelerin ekonomik-demokratik acil talepleri doğrultusunda ve sendika temsilcileri katılımı ile

başlatılması ve sürdürülmesi" mi? Bu sorular daha da uzatılabilir. Sorun, Savaş Yolu yazarları gibi düşünürlerin, bu sorulara verilecek cevaplarının olmamasıdır. Onlar, bu sorulara cevapları cevap olmadığı için, şimdi bilimsel sosyalistleri karalamaya yeltenmektedirler. Ama unutulmasın ki sınıf ve kitle sendikacılığının ilkeleri, birkaç sendika "uzmanı"nın kendi "bilgi" düzeylerini kaptırmak için nakarat yapabilecekleri, ama işçi sınıfına hiçbir şey anlatmayan sözler değildir. Tam tersine bu ilkelere işçi sınıfına, onun ilerici sendikal hareketine mal olmuştur. Neyin ve kimin sınıf sendikacılığın gereği ve yanında olduğuna, neyin ve kimin ise karşıtı olduğuna, işçi sınıfımız karar vermeyi çoktan öğrenmiştir.

başlatılması ve sürdürülmesi" mi? Bu sorular daha da uzatılabilir. Sorun, Savaş Yolu yazarları gibi düşünürlerin, bu sorulara verilecek cevaplarının olmamasıdır. Onlar, bu sorulara cevapları cevap olmadığı için, şimdi bilimsel sosyalistleri karalamaya yeltenmektedirler. Ama unutulmasın ki sınıf ve kitle sendikacılığının ilkeleri, birkaç sendika "uzmanı"nın kendi "bilgi" düzeylerini kaptırmak için nakarat yapabilecekleri, ama işçi sınıfına hiçbir şey anlatmayan sözler değildir. Tam tersine bu ilkelere işçi sınıfına, onun ilerici sendikal hareketine mal olmuştur. Neyin ve kimin sınıf sendikacılığın gereği ve yanında olduğuna, neyin ve kimin ise karşıtı olduğuna, işçi sınıfımız karar vermeyi çoktan öğrenmiştir.

başlatılması ve sürdürülmesi" mi? Bu sorular daha da uzatılabilir. Sorun, Savaş Yolu yazarları gibi düşünürlerin, bu sorulara verilecek cevaplarının olmamasıdır. Onlar, bu sorulara cevapları cevap olmadığı için, şimdi bilimsel sosyalistleri karalamaya yeltenmektedirler. Ama unutulmasın ki sınıf ve kitle sendikacılığının ilkeleri, birkaç sendika "uzmanı"nın kendi "bilgi" düzeylerini kaptırmak için nakarat yapabilecekleri, ama işçi sınıfına hiçbir şey anlatmayan sözler değildir. Tam tersine bu ilkelere işçi sınıfına, onun ilerici sendikal hareketine mal olmuştur. Neyin ve kimin sınıf sendikacılığın gereği ve yanında olduğuna, neyin ve kimin ise karşıtı olduğuna, işçi sınıfımız karar vermeyi çoktan öğrenmiştir.

Hükümetin bir seçim hediyesi daha!

İmar ve İskan Bakanlığı'nda çalışan işçileri kapsayan ve 1978 yılının Ekim ayında bu yana görüşmeleri süren toplu iş sözleşmesi, İmar ve İskan Bakanlığı işçerini ile Türk-İş'e bağlı Tez Büro-İş arasında imzalandı.

Bilindiği gibi sözleşme görüşmeleri dönem dönem çıkmaza girmiş ve bunun karşısında Bakanlık işçerlerinde çalışan işçiler grev silahını da kullanmışlardır. Bu arada işçerine de Türkiye'de ilk kez bir Bakanlık da lokavt ilan etme yetkisini kendinde bulmuştu. İşçilerin grev mücadelesi daha sonra Bakanlar Kurulu'nun iki kez ertelemesi ile karşılaştı. Bakanlar Kurulu grev önce bir ay daha sonra da iki ay olmak üzere erteledi.

Üç ay grev ertelemesi döneminde Tez Büro-İş üyeleri sürekli olarak sendikalarının sözleşme girişimlerini denetlediler ve geri adım atılmamasını engellemek için mücadele verdiler. Buna karşılık sendikaların işçeri şubesi sorumluluktan kaçma çabası içinde oldu. Sendika Genel Merkezi ise gelişmeleri öğrenmek isteyen işçilere Genel Başkan Uğur Batmaz'ın ağzından tüm yetkinin Genel Merkez'de olduğu, dillendiği gibi sözleşme imzalanabileceği ve ancak zamanı gelince işçilerin "sorabilirlerse" hesap sorabilecekleri açıklandı. Sarı Tez Büro-İş'in yaklaşımı böyle

olunca da imzalanan sözleşme bir önceki dönem sözleşmeden de geri hükümler taşıyor oldu. İşte sözleşme maddelerinden bazı örnekler: — Önceki sözleşmelerde elde edilen ayda 2 gün ücretli mazeret izni yeni sözleşmeyle 8 saate indirildi,

— 1. yıl için verilen 125 TL. yevmiye zamınının 70 lirasını artan asgari ücret farkı yaratıldığından zam sadece 55 lira olarak belirlendi. İkinci yıl için yapılan zam ise 105 TL.

— Önceki sözleşmede elde edilen "asgari ücrete yapılacak zam yövmyelere yansır" maddesi kaldırıldı.

— Yıllık ücretli izin ikramiyesi kaldırılarak yevmyelere 2 TL ilave edildi.

— İş ocaklarında çalışanlara verilen süt, yemek bedeli sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren geçerli sayıldı.

— Grevde geçen 19 günlük süre işçilerin yıl-lik izinlerinden sayılarak bu süre izinlerden düşürüldü.

Ve böylece İmar ve İskan Bakanlığı işçerinin emeklerinin bir bölümü daha kesilmiş oldu.

İmzalanan sözleşme, geri bir adım oldu. Ancak Bakanlık işçerileri mücadelelerini sürdürmek için kararlılar. Tüm sınıf bilinçleriyle yeni mücadelelere hazırlanıyorlar...

"YÜKSEK ÜCRETLERDEN VE SENDİKALARDAN YAKINANLAR, SERMAYENİN SÖZCÜSÜDÜRLER"

TİP Başkanlık Kurulu Üyesi Yavuz Ünal'ın 17 Ağustos tarihli demeci:

"En büyük iki işkoluna olan metal ve tekstil işçilerinde yoğun bir sözleşme dönemine girildi. Büyük sermaye çevreleri yeniden yüksek ücret taleplerinden yakınmaya başladılar.

"Oysa MESS'e bağlı işçerlerinde ortalama ücret altı bin lirayı geçmiyor. Ortalama kıdem beş yılın altındadır. Bu işçerlerinde işçilerin yarıya yakın asgari ücretle çalışıyor. MESS'e bağlı işçerlerinde sadece geçen yıl işçerinin yüzde 10'u işçerinden atıldı. Böylece sözleşmelerle sağlanan ücret artışları sürece geriye çekiliyor. Tekstil işçerinde durum daha da kötü.

"Öte yandan 1977 yılında yapılan sözleşmelerden bu yana yaşam yüzde 247 oranında pahalılandı. 1 liranın değeri 40 kuruşa düştü.

"Kim işçiler yüksek ücret alıyor diyorsa, kim sendikalardan yakınıyorsa, kim ücret artışları enflasyona neden oluyor diyorsa, bilinsin ki bunlar büyük sermayenin sözcüğüne yapıyorlar.

"İşçi sınıfımız bu mücadeleden birlik ve bütünlük içinde başarıyla çıkmasını bilecektir. Yapılacak iş, sendikalarımız etrafında kenetlenmek ve onları gerçek sınıf sendikaları haline getirmektir. Öte yandan sözleşmelerle büyük sermayeyi alttan alttan olanaksız olduğu görülüyor. Gerçek kurtuluşumuz Türkiye İşçi Partisi'nin gösterdiği mücadele hedefleri doğrultusunda sosyalizm için mücadele vermektir."

Yeni bir 1975 daha

Dünya kapitalizminin son dönemsel bunalımının 1975'de en çok derinleştiği günlerde, 24 gelişmiş kapitalist ülkenin üye olduğu Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) 1980 yılında tam kapasiteli üretimin ve fiyat istikrarının sağlanarak, bunalımın tümüyle aşılmış olacağını iddia ediyordu. Londra "Economist" dergisi ise, son Temmuz sayısında, OECD'nin bu iddiasının gerçekleşmediğini, tersine 1980 yılında en az beş yıl sürecek yeni bir bunalım döneminin başlayacağını savunuyordu.

"Economist" in öne sürdüğüne göre dünya yeni bir ekonomik bunalımın önünde duruyordu ve

geçen bunalım dönemi henüz tümüyle atlatılamamıştı.

YENİ DÖNEMSEL BUNALIM BAŞLADI

"Economist" in 1980 yılında "başlayacağını" iddia ettiği dünya kapitalist sisteminin yeni dönemsel ekonomik bunalımı, kapitalist dünyada başlamıştır. Bir yandan büyük kapitalist ülkelerin ve kapitalizmin kuruluşlarının temsilcilerinin kendi açıklamaları, diğer yandan başta ABD olmak üzere, Avrupa Topluluğu ve Japonya'da enflasyon oranındaki artışlar ve üretimin düşmesi, yeni dönemsel bunalımın çoktan başladığının kanıtlarıdır. 1979 yılının ilk altı ayında, kapitalizmin büyük merkezlerinde ortaya çıkan tablolar bunu göstermektedir.

1979 yılının ilk altı ayında, ABD'de enflasyon oranı, bir önceki yıllara karşılaştığında büyük bir yükselme göstermektedir. 1979 Ocak ayında bu ülkede enflasyon, bir önceki yılın Ocak ayına göre yüzde 9,3 olurken, 1979 Haziran ayında 1978'in Haziran'ına göre yüzde 11,1'e ulaşmıştır. Yine ABD'de 1979 Ocak'ında yüzde 2,2 olarak belirlenen toplumsal ürün artışı, bu yılın Haziran ayında yüzde 0,5'e düşmüş, yani azalmıştır.

AET VE JAPONYA'DA DURUM

Avrupa Ekonomik Topluluğu ülkeleriyle Japonya'da ortaya çıkan enflasyon tablosu da, bu ülkelerin bunalım dışında kalmadıklarını göstermektedir. Buna göre AET ülkeleri ve Japonya'nın içinde bulunduğu tüm gelişmiş kapitalist ülkelerde 1979'un ilk altı aylık döneminde, enflasyon oranı artış göstermiştir. 1978'in ikinci yarısında Federal Almanya'da yüzde 2 olan enflasyon oranı, 1979'un ilk yarısında yüzde 3'e, Haziran ayında ise yüzde 4'e çıkmıştır. Bu oran İngiltere'de 1978'in ikinci yarısında yüzde 8 iken, 1979 Haziran'ında yüzde 11, İtalya'da 1978'in 2. yarısında yüzde 12 iken, 1979 Haziran'ında yüzde 15 olmuştur.

AET ve Japonya'da Sanayi üretimindeki durum da hiç iç açıcı değildir. Bu tabloya göre 1979'un ilk altı ayında, bir önceki yıla göre sanayi üretiminde Japonya'da yüzde 1, Federal Almanya'da yüzde 2 artış sağlanırken, İtalya ve İngiltere'de hiç bir artış kaydedilememiş, Fransa'da ise yüzde 3 oranında bir düşüş meydana gelmiştir.

SUÇLU SADECE PETROL MÜ?

Özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde politikacılar, hem enflasyonu hem de bunalımın pet-

rol fiyatlarındaki son artışlara bağlamaktadırlar. Bu politikacılar, son dönemsel bunalımın da petrol fiyatlarındaki büyük artışların sonuna rastladığını hatırlatarak, kapitalizmin bunalımına özerk aramaktadırlar.

Oysa ki, bunalımın ana nedenini petrol fiyatlarında aramak, tek kelimeyle saçmadır. Enflasyon, geçen yılın Aralık ayında kararlaştırılan ve gerek uzun nakliye süresi, gerekse de rafine edilme süresi dolayısıyla ancak Mart 1979'da etkili olabilen petrol fiyatlarındaki artıştan önce yoğunluk kazanmıştır. Enflasyonun hızlanması 1978 yılının son çeyreğine rastlamaktadır. Üstelik, son 12 ayda petrol fiyatlarında meydana gelen artışların diğer hammaddelelerin fiyat artışlarına göre alındığı gibi fazla büyük olmadığı da gözlenmektedir.

KRİZİN POLİTİK SONUÇLARI

Kapitalist dünyada başlamış bulunan yeni dönemsel bunalım, zorunlu olarak bazı politik so-

F. Almanya'da AET'ye karşı bir gösteri: "Hem ortak, hem dolandırıcı"

5 kitadan haberler

FRANSA SİLAHLANMA HARCAMALARINI YÜZDE 24,6 ORANINDA ARTIRIYOR

Fransa hükümetinin silah harcamalarını bir yıl içinde yüzde 24,6 oranında arttıracakları bildirildi. Özellikle Afrika ve Ortadoğu'daki gerici devletlere büyük boyutlarda silah satışı yapmakta olan Fransa'nın askeri harcamaları böylece 43 milyar Frank'a ulaşacak. Bu arada Fransa'nın silah satışlarının yüzde 204'lük bir artış gösterdiği de belirtildi. Fransa'nın silah dışsatımının yüzde 60'lık bir bölümünün 1978 yılı içinde Ortadoğu devletlerine yapıldığı da açıklandı. Ortadoğu'da Fransa'dan silah satın alan ülkeler arasında Suudi Arabistan, Mısır, Ürdün ve Körfez emirlikleri bulunuyor. Bu ülkelere satılan silahların büyük bölümünü de savuş uçakları, tanklar ve roketlerini oluşturduğu belirtiliyor.

ABD'DE ENFLASYONUN ÖNÜMÜZDEKİ YIL YÜZDE 13,5 ARTMASI BEKLENİYOR

Amerika Birleşik Devletleri'nde enflasyon

İran'da iktidar mücadelesi yeni aşamada

İran'da, ülkenin politik geleceğini belirlemek konusunda karşı güçler arasında süregelen mücadele, yeni olaylarla birlikte gidide kritik bir dönemece doğru yaklaşıyor.

Humeyni yönetiminin ilan ettiği basın yasasına karşı, liberal burjuvazinin tavizci kanallarının yönetimindeki Ulusal Demokratik Cephe önderliğinde başlatılan gösteriler, bir süre sonra ağırlığı TUDEH'e yönelen anti-komünist, karşı-devrimci çıkışlarla ortamın daha da karmaşıklaşmasına yol açmış bulunuyor. TUDEH merkezlerine, ileri-sol güçlerin temsilcilerine, kendilerini "Humeyni yanlısı" olarak tanıtan kimi fanatik gruplar tarafından yöneltilen saldırılar, ülkede düzensizliğin egemen kılınmasını isteyen SAVAK ve CIA kalınlarının işini kolaylaştırıyor.

İran'daki gelişmeler, devrimci süreçte belirleyici sorunun, bu sürecin önderliği, politik yönetimi olduğunu bir kere daha göstermiştir. Ülkede gelişmelerin yönünü, devrimin kazanımlarını budamaya yönelik tavizci güçler ile devrimi sonuna kadar götürmeye kararlı güçler arasındaki güç oranı belirleyecektir.

nuçları da beraberinde getirecektir. Bunlar arasında işçi sınıfının, reel ücret düşüşüne karşı mücadeleyi güçlendirmesi, egemen sınıfların toplumsal güvenliği ortadan kaldıran silahlanma tepesini arttırmaya çabaları da bulunmaktadır. Bunun dışında daha büyük boyutlu bölgesel savaşların, ülke içinde (ABD'de) krize karşı duyarlılığı azaltmak ama-

cıyla körüklenmesi beklenebilir. Bütün bunlar dünyadaki barış, ilerleme ve sosyalizm güçlerinin önüne aşılması gereken yeni görevler çıkarmaktadır.

(*) Yazıda geçen rakamlar DAC'de yayımlanan haftalık "Horizont" dergisinin 33. sayısında yer alan tablolardan alınmıştır.

Hindistan: yeni dönemin başında ağır darbe

Dünyanın büyük boyutlarda can kaybına yol açan doğal felaketlerin en çok görüldüğü ülkelerden biri olan Hindistan'ın Gücerat eyaletinde meydana gelen bir baraj patlaması, tam 25 bin kişinin ölümüne yol açtı.

Bu büyük felaket dünya kamuoyunu - dikkatlerini bir kez daha Hindistan üzerine çekerken, gözler Charan Singh başkanlığında kurulan yeni koalisyon hükümetine çevriliyordu. Başbakan Singh'in Halk Partisinden ayrılarak kurduğu ve Meclis'te 106 üyeye sahip partisiyle, Yeshwantrao B. Chavan'ın lideri olduğu Resmi Ulusal Kongre partisinin oluşturduğu hükümet, eski Başbakan Indira Gandhi'nin Kongre partisi ile Hindistan Komünist Partisi tarafından desteklenerek güvenoyu aldı. Başbakan Singh, ilk radyo konuşmasında Hindistan'ın yeni hükümetinin çok güçlü ekonomik ve toplumsal sorunlarla karşı karşıya olduğunu vurgulayarak, alınacak önlemlerle bu güçlükleri aşmaya çalışacaklarını belirtti. Hindistan Komünist Partisi ise, güvenoyu verdiği hükümeti bundan böyle desteklemesinin, hükümetin politika, program ve tutumuna bağlı olduğunu açıkladı.

oranının önümüzdeki yıl yüzde 13,5 oranında bir artış göstermesinin beklendiği bildiriliyor. Washington'daki Çalışma Bakanlığı yetkililerinin verdiği bilgiye göre yükselen benzin ve konut fiyatları ABD'de enflasyon düzeyinin artışının etkenleri arasında yer alıyor. Bu yılın sadece Mayıs ayında ihtiyaç maddelerindeki fiyat artışları yüzde 1,1 oranında oldu. Geçen yılın Haziran ayıyla karşılaştırıldığı zaman da bu yıl ABD'de enflasyon oranının yüzde 10,9 arttığı belirtiliyor. İlgililer fiyat artışları bu düzeyde devam ettiği takdirde önümüzdeki yıl enflasyonun yüzde 13,5 artacağını bildirdiler. Öte yandan ABD'deki fiyat artışlarının önüne geçilmesinin mümkün olmadığı da bildiriliyor.

ANGOLA DEVLET BAŞKANI NETO "KÜBA İLE DAYANIŞMAYI SÜRDÜRECEĞİZ"

Bir Güney Angola kenti olan Lubango'da bir konuşma yapan Angola Devlet Başkanı Neto, Küba ile dayanışmanın bundan böyle de güçlendirilerek sürdürüleceğini söyledi. Neto, Küba'nın enternasyonalistlerin Angola devrimine yardımcı olmaya devam edeceklerini de bildirerek, Küba-Angola ilişkilerinin sadece askerî alanda değil, aynı zamanda ekonomik işbirliği alanında da gelişmekte olduğunu vurguladı. Angola'daki Küba askerlerinin Parti ve Devlet yönetiminin talebi üzerine gönderildiğini de kaydeden Neto, Küba'nın enternasyonalistlerin Angola'daki varlığının emperyalizmin manevralarını geri püskürtme de büyük katkıları olduğunu belirterek, Küba'nın büyük bir uluslararası dayanışma örneği gösterdiğini söyledi.

Polisario Cephesi Kral Hasan'ın yeni saldırısını püskürtmeye hazırlanıyor

Afrika'da bir Hitler özentisi

Kral Hasan

Sahra bölgesinin Fas ve Moritanya tarafından işgaliyle birlikte bölgede başlayan bunalım, şimdi tüm bölgenin Fas tarafından ilhakı girişimiyle yeni bir aşamaya ulaştı.

Sahra'nın İspanya tarafından terkedilmesi sırasında, bu ülkenin girişimiyle bölgenin Fas ve Moritanya'nın paylaşımına ve denetimine bırakılmasına ilişkin bir anlaşma imzalanmıştı.

Sahra'nın sömürge statüsünün yeni bir kışe altında sürdürülmesine yönelik bu girişim Sahra halkının büyük direnişiyi karşılamıştı. Ülkenin bağımsızlığı için savaşan Polisario cephesinin mücadelesi, bölgenin iki monarşist diktatörlük tarafından paylaşılması girişimi üzerine iyiden iyiye kızışmıştı. Polisario cephesinin savaşı Cezayir'in kararlı anti-emperyalist yönetimi tarafından da gerek politik olarak gerekse maddi araçlarla doğrudan doğruya destekleniyordu.

Sahra'nın bağımsızlığı için mücadele, aynı zamanda tüm Afrika'nın sömürgecilikten kurtarılması mücadelesiyle içiçe geçmişti. Bu mücadele, Afrika Birliği Örgütü'nün hemen bütün toplantılarının başlıca gündem maddeleri arasında yer alırken, Güney Afrika ülkelerinde ırkçılığın karşı verilen savaşlarla da aynı yönde ilerliyordu.

Sahra'nın iki ülke tarafından paylaşılmasıyla başlayan bunalım, geçtiğimiz aylarda Moritanya'nın tutumundaki belirgin değişikliklerle yeni bir aşamaya ulaştı. Sahra'yı işgal girişiminin serüvenci sonuçları Moritanya'nın bu politikasını gitgide gözden geçirmek zorunda kalmasıyla sonuçlandı. Moritanya bir süre önce bölgeyi işgal girişiminden vazgeçtiğini ve kuvvetlerini de kısa sürede çekmeye başlayacağını açıkladı.

Moritanya'nın bu açıklamasından sonra Polisario kuvvetleriyle Moritanya kuvvetleri arasındaki çarpışmalar da sona ermişti.

Afrika'nın batısındaki gerici bir şerit ile Atlantik'in güneyinde NATO'nun bir kopyesini gerçekleştirmeye çalışan emperyalist güçlerin misyonunu yerine getiren Fas, bu gelişmeler üzerine Sahra'nın tümünü işgal etmeyi kararlaştırdığını açıkladı.

Sahra halkının Polisario cephesi içinde bağımsızlığı için sürdürdüğü mücadele yeni ve kritik bir döneme

girmiş bulunuyor. Bu dönemde de Sahra halkının en büyük dayanağı dünya barışını ve anti-emperyalist güçlerin, başta sosyalist ülkelerin tutarlı desteğidir. Afrika'da sömürgeciliğin kanıtlarını umutsuz bir çabıyla ayakta tutmaya çalışan emperyalist odaklar, bu emellerine ulaşamayacaklardır. Afrika halklarının, emperyalizmin böl-yönet taktikleriyle giriştiği saldırı denemelerini boşa çıkararak sürdürdüğü mücadele, Polisario cephesinin kaçınılmaz zaferiyle güçlenmektedir.

Hitler'in "Kavgam"ı F. Almanya'da serbestçe satılabilecek

Son yıllarda faşist ve neonazi eylem ve örgütlenmelerin büyük artış gösterdiği Federal Almanya'da bu gelişmelerin bir sonucu olarak Hitler'in "Kavgam" adlı kitabına serbestçe satılma izni verildi. Batı Almanya'da eski Nazi kitaplarını satan bir "antikacı" hakkında açılan davada, Federal Mahkeme'nin verdiği bir karar, bundan böyle Nazi eserlerinin "özgürlükçü-demokratik temel nizamı tehlikeye düşürmediği sürece" serbestçe satılabilmelerine öngörüyor.

Potsdam anlaşmasından beri Nazi kitapları ve propaganda araçları üzerinde konan yasak böylece mahkeme kararıyla kaldırılmış oluyor. Bu olay, uzun süreden beri Federal Almanya'da belirli bir gelişme gösteren neo-

nazizmin bir başarısı olarak kabul ediliyor. Öte yandan, "antika" adı altında olsa bile eski Nazi kitaplarının serbestçe satılmalarına izin veren gerici mahkeme kararı, Federal Almanya'daki ilerici demokratik güçlerin tepkilerine yol açtı. Birçok ilerici kuruluş yayınladıkları bildiri-lerle kararın kinadılar.

Bu arada Federal Almanya'daki neonazi kampanyanın genişleyerek sürdüğü de bildiriliyor. İktidardaki Sosyal Demokrat Parti'nin neonazi harekete karşı pasif ve uzlaşmacı tutumu nedeniyle etkisini giderek genişletmeyi başaran neonazizm bu kez de eski Nazi kitaplarının satılmasına izin verilmesiyle yeni bir ödün sunuldu.

Önümüzdeki günlerde Dünya kamuoyunun dikkati yine Sovyetler Birliği - Çin ilişkilerine çevrilecek gibi görünmektedir. 1000 kilometrelik ortak sınıra sahip iki büyük devletin yetkilileri, yakın zamanda Moskova'da bir araya gelerek iki ülke arasındaki sorunları görüşeceklerdir. Dünyada barış ve yumuşamadan yana güçlerle soğuk savaş kışkırtıcıları arasında kıyasıya bir mücadelenin sürdüğü bu dönemde, barış ve yumuşamanın en büyük gücü SSCB ile, son yıllarda tüm davranışlarıyla emperyalizmin en ırdırgan unsurlarıyla ittifak halinde görünen Çin arasında yapılacak görüşmeler özel bir önem taşımaktadır.

Bugün Sovyetler Birliği'ni "başdüşman" olarak ilan eden Çin'in, bu görüşmelerde tutumunun ne olacağını şimdiden kestirmek güçtür. Ancak, yıllardan beri uluslararası tüm ilişkilerinde sosyalizm düşmanlığı yaşamayı kendine görev edinen, bu düşmanlığı komşusu bir Sosyalist devlete, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'ne karşı silahlı saldırı düzenlemeye kadar götüren Çin'in, bu görüşmelerde birdenbire bir değişiklik tüm bu antikomünist-antisovyet tavırlarından vazgeçeceğini düşünmek biraz fazla hayale kapılmak olacaktır. Bunu açıklamak için, konuyu hem Sovyetler, hem de Çin açısından ele almakta yarar vardır.

Sovyetler Birliği'nde bütün halk, Çin sorununa ve bu ülke ile olan ilişkilere özel bir ilgi göstermektedir. Sadece uzman ve öğrenciler değil, emekçilerden ev kadınlara, kolhozcu köylülerden aydınlara ve gençlere kadar çok geniş yığınlar Çin hakkındaki yayınları izlemekte, Çin'deki ekonomik ve toplumsal yaşamda meydana gelen değişikliklerle ilgilenmektedirler. Sovyetler Birliği halkları, Enternasyonalizmin temel bir gereği olarak iki ülke halklarının yakınlaşmasını istemektedir, halkın bu istemi tümüyle SBKP ve devlet yönetiminin üst kademelerinde yansısını bulmaktadır.

Enternasyonalizmin gereği

Olay, Çin açısından ele alındığında ise, ülkedeki Maoçu yönetimin, Çin halkını Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelere karşı yoğun bir koşullandırma çabası içinde olduğu görülmektedir. Uluslararası forumlarda Çin'in dış politikası, Enternasyonalizm yerine barış ve yumuşamaya düşman, halkları birbirine düşman edici biçimde yönlendirilmektedir. Çin, bu politikasında, uluslararası alanda kendine destekler bulmakta, bu destekler emperyalizmin en saldırgan güçleri tarafından gelmektedir.

Sovyetler Birliği, bilimsel sosyalizmin ilkeleri doğrultusunda izlediği ödünsüz dış politika ile, bir yandan Çin'in sosyalist sisteme ve ulusal kurtuluş savaşlarına karşı saldırılarını göğüslerken, diğer yandan yine bu ilkeler doğrultusunda Çin'i barış ve yumuşama alanına çekmeye çalışmaktadır. Önümüzdeki günlerde Moskova'da yapılması beklenen görüşmeler, Sovyetler Birliği'nin bu konudaki çabalarının bir sonucudur. SBKP MK politbürosunun bir süre önce Vietnam'ı ziyaret eden heyetinin bu konudaki açıklamasında "ciddi ve olumlu Sovyet-Çin diyalogu, gerginliğin yumuşama sürecini geliştirme çabalarına herşeyi kapsayabilecek karakterde bir yanıt verebilecektir" denmektedir. Bu açıklama, Sovyetler Birliği'nin konuya yaklaşımını göstermesi bakımından önem taşımaktadır.

Öte yandan, Çin'in tüm gerici eylemlerinin propagandasını üzerine almış olan batı burjuva basını, bu görüşmelerden yararlanarak, Sovyetler Birliği ile diğer sosyalist ülkelerin arasında açma çabasında görünmektedir. Ancak bu tür spekülasyonlar, Çin'in görüşmelerdeki niyet ve tutumu ne olursa olsun boşa gitmeye mahkumdur. Bunun nedeni ise, Sovyetler Birliği ile diğer sosyalist ülkelerin her zaman ödünsüz ve kopmaz biçimde bağlı oldukları enternasyonalizmin özünde saklıdır.

• nedim kısa

ÖZÜR

Dergimizin geçen sayısında yayınlanan ve Raşit Kaya tarafından kaleme alınan, "Yeni Sağ: İdeolojik Saldırıda Yeni Ambalaj" başlıklı yazının bazı bölümleri yazı işlerinde meydana gelen bir aksaklık sonucunda yazı içinde yer almamıştır. Böylelikle yazıda belirli kopukluklar ortaya çıkmıştır. Okuyucularımızdan ve Raşit Kaya'dan özür dileriz.

"SESSİZLİĞİN SESİ"

S. ÖZPALABIYIKLAR

Dünya Sağırklar Federasyonu 8. Dünya Kongresi 20-27 Haziran 1979 günleri arasında Bulgaristan'ın Varna şehrinde toplandı. Türkiye'den katılımlı Türkiye Sağır Dilsiz Dernekleri Milli Federasyonu'nun örgütlediği Kongre'de 22 ülkenin katıldığı Uluslararası Pantomim Festivali, yarışmalar, film, tiyatro, folklor gösterileri, sergiler ve çeşitli kültürel faaliyetler yer alıyordu.

Pantomim Festivaline Türkiye 8 yıldır ilk kez katılıyordu. Festivalde Türkiye'yi temsil eden "Sessiz Tiyatro" grubu, Tamer Barlas'ın yazdığı, grup üyelerinden Levent Beşkardeş'in yönettiği "EkmeK Kaugası" adlı oyunun - gruplara gösteri için yarım saat süre verildiğinden - bir bölümüyle katıldı.

Gösteriler sonucu, Çek sanatçı Ladislav Spilka birinci oldu. İkinciliği Demokratik Alman Cumhuriyeti'nden Kurt Aizenbletter ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nden Panteley Hristor paylaştılar. Üçüncülüğü ise, "Sessiz Tiyatro" grubundan Levent Beşkardeş aldı. Grup, bu uluslararası başarıdan sonra Almanya, Polonya ve Yugoslavya'dan çağrılarla karşılaştı. Aşağıda, grup üyelerinden Savaş Yamanlar'la bu konuda yapılmış bir yazışmanın değerlendirilmesi bulacaksınız.

Sessizliğe mahkum birileri, sessizliğin sesini yaratıyor; konumuz onlardır. Onlardan biri ile konuşuyor - daha doğrusu yazıyor. Varna'da Uluslararası Pantomim Festivali'nde üçüncülük ödüllü kazanan Levent Beşkardeş'in "Sessiz Tiyatro" grubundan Savaş Yamanlar. 1950 İstanbul doğumlu. Yıldız Sağır- lar Okulu Ortaokul ve Sanat derslerinden mezun. Paşabağçe Tekel İspirto ve İçki fabrikasında çalışıyor. 5 yıllık evli, bir oğlu var.

Savaş Yamanlar'ın kısa hayat hikayesi böyle. Sanat hayatına gelince: Konuya pantomim sanatıyla tanışmasından başlamak gerek. 1973 yılı Nisan ayında, Sağır- lar Derneği yararına düzenlenen oyunlar sırasında Savaş Yamanlar pantomimle "tanışıyor". İlk izlenim sevindirici ve heyecan verici. Savaş bu konuda "ilk defa pantomim seyrediyorduk; oyunları çok sevdi, heyecanlandı" diyor. Heyecan, geçici, kısa süreli değil. Şurda belli ki, işin sonrasında, 1974 yılında Aksaray Tesanüt Derneği'nde tiyatro oyuncusu Sedat Küçükay'ın düzenleyip yönettiği kurslara katılıyor Savaş Yamanlar. Bu kurs-

larda 3 ay boyunca vücut çalıştırma ve deneme oyun eğitimi görüyor. Sonra Aksaray Tesanüt Derneği yararına, Sedat Küçükay'ın yönettiği oyunlarda oynuyor.

Bundan sonrası sanatçının ağzından şöyle: Pertevniyal Lisesi tiyatro salonunda Levent Beşkardeş'in yönettiği "Su Sıkıntısı" nı oynadık. Patron rolündeydim. İki gece sergilediğimiz bu oyunda seyircinin beğenisini kazandık. Ardından İstanbul Devlet Opere ve Balesi Salonu'ndaki gece yine "Su Sıkıntısı" nı oynadık. Aynı oyunu Dostlar'ın desteğiyle Dostlar Tiyatrosu'nun Şişli'deki salonunda da oynadık. Su Sıkıntısı'nda karım Hayriye de uzun süre oynadı. Sonra yeni oyunlara katılmadı ve şimdi ev kadını."

Ülkemizde sanata ve sanatçıya - hatta kültüre verilen önem açıkça ortada. Sessiz insanların özel durumları düşünülürse Savaş'ın "976-977 sezonuna kadar turnelerde oyun sergilemek için kimseden destek görmedik" demesi kimseyi yadırgatmayacaktır. Savaş Yamanlar ülkemizde kapitalist devletin ve burjuva hükümetlerinin "kültürsüzlük" politikasının sessiz bir tanığı olarak böyle diyor.

"976-977 sezonunda ise Aksaray Tesanüt Derneği'nin bodrum katını kiralayıp burayı tiyatro salonu haline getirdik. Ve grubumuzu kurduk; adı "Sessiz Tiyatro" oldu." 1976 Uluslararası Tiyatro Olimpiyatında Yugoslavya'da dünya şampiyonu olan ünlü pantomimimiz Erdinç Dinçer'in bile karşılaştığı "Boş salona oynamak"tan Sessiz Tiyatro da kurtulamadı ve 4 ay kadar oynadıktan sonra seyirci gelmediği için kapatıldı.

"Bir yıl oynamadık. Sonra Türkiye Sağır Dilsiz Dernekleri Milli Federasyonu'nun desteğiyle Varna'daki Kongre için hazırlandık. Tamer Barlas'ın yazdığı, Levent Beşkardeş'in yönettiği oyunda yardımcı olarak çalıştım, birlikte oynuyoruz." Sessiz Tiyatro Varna'dan Levent'in aldığı üçüncülük ödülüyle döndü. Bugünlerde kültür-sanat şenliklerine katılmak için çalışıyorlar.

Sessiz Tiyatro'nun amaçlarını ve oyun politikasını şöyle özetliyor Savaş Yamanlar: "Sessiz Tiyatro olarak biz, - Tamer Barlas'ın dediği gibi - klasik yöntemlerden uzakta yenilik amacındayız. İstedikimiz ve yapmaya çalıştığımız dünyada varolan olaylar içinde görülmemiş olayları ya da Anadolu'da görülen fakat kimsenin ilgilenmediği olayları oyunlaştırmak." Beğendiği pantomim sanatçı ve gruplarını ise şöyle sıralıyor: Tamer Barlas ve Çek sanatçı Ladislav Spilka (Spilka Varna'da birinci olan sanatçı); Ladislav Fialka ve Gabrova pantomim toplulukları.

Savaş'ın Varna'daki Kongre ve Pantomim Festivali hakkındaki izlenimleri şöyle: "Kongreye 15 bin seyirci katıldı. 22 ülkeden pantomim ve folklor grupları, film yapımcı ve yönetmenleri; 45 ülkeden Federasyon Başkanları (Sağır Dilsiz Derneklerinin) ve diğer yöneticileri çağrılıydı. İki gün süren pantomim festivalinde program kalabalık ve yo-

ğundu. Folklor toplulukları kongreye renk ve canlılık kattı. Sanat sergisinde İzmirli ressam Erten Sertez'in resimleri vardı; buna çok sevindik. Diğer dallardaki yarışmaların sonuçlarını bilmiyorum. Sonuç olarak şunu söyleyebilirim: Kongre ve Festival kusursuz hazırlanmış, başarı büyük. Yabancı arkadaşlarla anlaşarak dost olduk. Ne güzel ve anlamlı bir barış için dünyamızı

"Sessiz Tiyatro" grubu üyesi Savaş Yamanlar

Savaş Yamanlar, Bulgaristan'da sağır ve dilsizlerin eğitim ve öğretimi konusunda sunları sözlüyor: "Bulgaristan hükümeti sessiz insanların karşı büyük ilgi duyuyor. Ülkenin birçok şehrinde sessiz insanların yetiştiği okullar var. Ayrıca, yine birçok şehirde bulunan çeşitli güzel sanatlar akademilerinde, folklor, tiyatro ve sanatın ve kültürün diğer alanlarında eğitim yapan okullarda yetişiyorlar. Bu okulların ve çeşitli sanat kuruluşlarının Bulgaristan dışındaki gösteri ve yarışmalara katılabilmesi için gerekli imkanlar devlet tarafından sağlanıyor."

Nedim Gürsel, son on yıl içinde yayınladığı eleştiri ve inceleme-lerden oluşan kitabı "Çağdaş Yazın ve Kültür"ün ilk iki yazısını genel olarak "yaşadığını yazmak" diye adlandırdığı eğilime karşı düşüncelerini açıklamak için yazmış. Bu konudaki düşüncelerini kitabın ikinci yazısı olan "Sanatın Ayırıcı Özelliği" isimli yazının başında özet olarak bulmak mümkün: "Yaşadığını Yazmak" adlı yazımda yazınımsız olumsuz yönde etkileyen bir anlayışı eleştirmiş, yaratmak için önemli şeyler yaşamak gerektiğini, büyük sanat yapının her şeyden önce bir yaşama işi olduğunu düşünmenin sakıncalarına dikkat çekmek istemişim. Gürsel'i, bu sakıncaya ilişkinleri sürdüğü nokta "gün geçtikçe çağdaşlığını yitiren bir yazarlık tutumunu -en geniş anlamıyla bir serüven- "mystification" u olarak adlandırılabilir bu tutum." Yaşayarak, "yaşamakla yazmanın alanını birbirinden ayıran sınırın daha kolay çizilebileceğini, sanat yapıyla -özellikle de sözcüklerden oluşan sanat yapıyla- gerçeklik arasındaki ilişkiler bütününe daha açık seçik kavranabileceğini" ortaya koymak.

Nedim Gürsel'in sanat yapının en özgül yanına, dil ve sözcükler dünyası olma yanına gösterdiği titizliği, dengesi ve görece ağırlığı hiç bir an gözden kaçırılmadığı sürece, saygı ile karşılamak gerekir. Gerçekten de Gürsel'in dediği gibi "yaşadığını yazmaktan bakabilen, yarattığı dünyayı sözcüklerle kurduğunun bi-

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, İLERİCİ AYDINLAR, İLERİCİ GENÇLER !..

Türkiye İşçi Partisi 14 Ekim 1979'da seçim yapılacak 29 ilin tümünde birden seçimlere giriyor.

Seçim dönemleri, Partimizin bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde, sesini ülke çapında ve yoğun biçimde duyurabilme olanaklarını vermektedir.

Seçim çalışmalarının en etkin ve başarılı sonuçta ulaşmasında Partililerin cesur, özverili çalışmalarının yanı sıra, Partimize inanmış, gönüllü olmuş arkadaşlarımızın da katkıları büyük önem taşımaktadır.

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu'nun Parti'nin tüm üye ve aday üyelerinin, ayık gelirlerinin belli bir yüzdesini Ağustos, Eylül ve Ekim ayı başlarında Parti merkezine bağış olarak göndermeleri konusundaki kararını, Parti Dostlarına da duyurmaktadır.

Gerçek ve tek kurtuluş yolu olan sosyalizmin ve sosyalist mücadelenin güçlendirilmesi, aynı zamanda faşizme karşı mücadelenin de kalıcı sonuçta ulaşmasını sağlayacaktır.

Yurtseverler, antifaşistler, ilerici, demokratlar, Tüm sosyalistler !..

Bağış kampanyasına. Görev Başına!

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL MERKEZİ

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
Bağış Kampanyası, Hesap No: 60
Ziraat Bankası - Çemberlitaş Şubesi
İSTANBUL

Dünya işçi sınıfı hareketinin en güçlü atılım dönemlerinden birinin ürünü ve aynı zamanda örgütleyicisi olan Üçüncü Enternasyonal, çalışmalarıyla bugünün sorunlarına da ışık tutan büyük bir ideolojik miras bırakmıştır. A. I. Sobolev başkanlığındaki geniş bir bilim emekçileri grubu tarafından V. Ulbricht, D. İbarruri, J. Duclos, G. Cagniot, P. Dutt ve B. Ponomarev gibi önde gelen parti yöneticilerinin katkıları da alınarak hazırlanan ÜÇÜNCÜ ENTERNASYONAL'IN KISA TARİHİ bu mirası özetlemektedir. Kitabın en önemli özelliği, Lenin'in

Üçüncü Enternasyonal'in kurulmasındaki ve en önemli kararlarının oluşturulmasındaki yerini ve enternasyonalin marksist-leninist teorinin yaratıcı gelişmesi, dünya devrimci mücadele deneylerinin genelleştirilmesi ve uluslararası bilimsel sosyalist hareketin politika, strateji ve taktiklerinin hazırlanmasında oynadığı önemli rolü büyük bir açıklıkla anlatmaktadır. Bu kitap Üçüncü Enternasyonal'in faaliyette bulunduğu yılları ve bu yıllarda işçi sınıfı mücadelesi açısından ön plana çıkan sorunları incelerken bilimsel sosyalist hareketin birçok temel ilkesini de ortaya koymaktadır.

Üçüncü enternasyonalin kısa tarihi

alexander sobolev

Üçüncü enternasyonalin kuruluşu, parti kurulumu, parti politikalarının geliştirilmesi, partiye katılan ülkelerin sayısı, partiye katılan ülkelerin sayısı, partiye katılan ülkelerin sayısı, partiye katılan ülkelerin sayısı, partiye katılan ülkelerin sayısı.

Nedim Gürsel'in iki yazısının anımsattıkları

"Büyük yaşamak"

İncinde olan" yazarmız az. Dahası "belli bir düşünce yüküyle gelen, yansıttığı gerçekliğin devrimci yorumunu da içinde taşıyan yapıtların sayısı yok demek kadar az." Ancak Nedim Gürsel'e "Büyük sanat yapıtı büyük yaşantı gerektirir düşüncesi bir mystification"dur."

Hem Nedim Gürsel, hem de yazısında karşı çıktığı yazarlar, aslında aynı "büyük yaşamak" kavramının, imgesinin, düşüncesinin iki ayrı ucundan tutmuş, çekiştiriyorlar. Burjuvazinin devrimci dönemlerinden kalma; bireyin girişim, sınırsız özgürlük, ait olduğu sınıfın başarı anlayışından kaynaklanan atılım ve gözü kara olma yetenekleri, "Robinson Crusoe"lerle başlayıp, taa Attila İhan'ın şiirlerine varana dek, romanda ve şiirde bireyin büyük aşklar, büyük yolculuklar, büyük ihtiraslar, büyük yenilgiler, büyük çocuklar, bu arada aralara büyük sarhoşluklar yaşamaya ifadesini bulan bir büyük yaşama anlayışı. Bireyin, bir tek insanoglundun yaşadığı büyük yaşam.

Ancak artık, "yaratmak için önemli şeyler yaşamak" gerekmediğinin bir yazar yaklaşımı ile tartışılması bir yana, "büyük yaşamak" kavramının kendisinin değişik, çağa uygun, dünyanın ve Türkiye'nin gerçekliğine uygun bir yeni içerikle algılanması gerekiyor: Kitlelerle yaşamak.

1 Mayıs 1976 günü Beşiktaş'tan yola çıkıp Taksim'e varan yüzbinlerce insanın her biri, her bir bireyi; içişisi, memuru, köylüsü, öğrencisi; atıkları her adımında büyük bir şey yaptıklarının bilincindediler. Yaptıkları aynı eylemin dünyanın dört bir tarafından, hiç tanımadıkları, muhtemelen bir daha da hiç tanımayacakları insanlar tarafından da yapılıyor olmasının bilincinde bir yana, o yüzbinlerce insanın her biri, o gün elli yıldan beri yasal ve yasal olmayan yollarla yasaklanmış bir büyük bayram gününü, kendi elleri, ayakları, boğazları ile kırıp paramparça ettiklerini somut, elini tuttuğu yandaki arkadaşları kadar somut biliyorlardı. Gerçi her bir bireyin kendi başına yaptığı, büyük bir işçi örgütü tarafından düzenlenmiş bir yürüyüş ve mitinge katılmaktaki, salt bu açıdan bakıldığında ortada böyle çok büyük bir şeyler yoktu bir tek birey için. Ama o bireyin sabahın köründe kalkıp Beşiktaş'a ulaşmak için hızla giyinip en kısa yoldan koşurması, aynı anlarda yüzbinlerce kişinin aynı işi yapıyor olduğu düşünülürken, bu kadar bile, bir tek bireyin nasıl yüzbinlerce kişi ile aynı çerçevede düşünülünce, en basit davranışlarının, yukarıda sözünü ettiğim anlayışın temsilcilerinin hiç de büyük yaşamak saymaya-

çaklan davranışlarının, çağa uygun gerçek büyük yaşamak olduğunu göstermeye yeter.

1 Mayıs 1977 günü, 1 Mayıs alanında kurşunlar yağmaya başladığında alanı dolduran yüzbinlerce kişi, alanın neresinde olurlarsa olsunlar, ister en güvenli, namlulara en uzak yerde, ister kolunda görevli pazubenti Taksim anıtının tepesinde, o atılan kurşunların tek tek kendilerine atıldığını biliyorlardı. Üzerime kurşun atıldı o gün. Kimse bir tek beni tehlikeli, düzene karşı, faşizme karşı, burjuvaziyeye karşı diye ortadan kaldırmak istemedi. O alanın tümü tehlikeliydi onlar için. O yüzden üzerimize kurşun atıldı. O alanı dolduran bireylerin tümü tek tek yaşadı bu olayı. Bu büyük "serüveni" başkalarıyla birlikte yaşadı. O büyük sınıfın bir parçası olarak, o sanfa yapılan saldırıyı bedeninde duyarak yaşadı. O yüzden büyük yaşadı. Sabahleyin elini kolunu sallaya sallaya evden çıkıp, akşam yarasız beresiz, biraz sınırlı bozulmuş döndüğünde, olayın tümünü başlangıcından bitimine kadar gözleriyle görmemiş olsa bile büyük yaşadı.

Büyük yaşamak için, bu yeni ve çağdaş büyük yaşamak olayını ilkelimize kadar yaşamak için illa alanda, başkaları ile kol kola yaşamak gerekmiyor. 1 Mayıs 1979 günü, sokakları kitli İstanbul'un her hangi bir köşesinde, akşam haberleri dinlerken, tek başımıza bile olsak spikerden yasağın kırıldığını duyduğumuzda, "büyük yaşayorduk". Tutuklamaları protesto için önmüze uzatılan kağıda bir tek imzacı atarken çok şey yapmıyorduk ama sıra sıra imzaların arasında bizimki de, ötekilerle beraber güçleniyor, büyüyor, tavrı koyuyor, sonuç alıyordu. Büyük yaşayorduk kucacası.

Aramızda sevdi mi büyük seveni, kızdı mı büyük kızan, vurdu mu iyi vuranlar kuşkusuz vardır. O büyük günleri, başka büyük günleri bizden daha derinliğine duyan, yaşayan, ayrıntılarına giren, üstelik bunları belli bir ustalikle yazanlar, yazacaklar vardır elbet. Ama artık büyük yaşamak kavramı özünden değişmiştir.

Bize atılan kurşunlar içimizden 36'sına değdi. Onlar yaşamalarını yitirdiler. Kurşunlar bize de değdi. Biz yaşamımızı yitirmedik. Biz yaşamımızı yitirmedigimiz için güvenle, inanarak, gerçekten inanarak bağınıyoruz: "Onlar ölmedi, onlar ölmez" diye. O günü, yitirdiklerimiz ile birlikte, gerçekten büyük yaşadığımız için onlar da ölmediler.

Bundan sonraki yitireceklerimiz de aynı nedenle ölmeyecekler.

Şiirimizin Bulgaristan elçilerinden İvan Kolarof'la...

Şükran Kordakul

Bulgaristan'da kaldığım bir ayın yirmi bir gününü Banki'de Merkez Komitesi'nin Dinlendirme Evi'nde geçirdim. On ikisi doktor olmak üzere elli bir sağlık emekçisinin görev aldığı "sanatoryum" burası.

Gün yirmi dört saat yatağa ya da odaya hükümlü değilsiniz yani.

"Test"ler yapıldıktan sonra durumunuza göre, günde birkaç kez yarım saat, on dakika yürüyüş izni veriyorlar. Bahçeye çıkıp dolaşabiliyor, serin havada kentin merkezine inebiliyorsunuz.

Fahri (Erdinç) bir gelişinde,

— Madem ki yürüyüş izinlerin yarım saate çıkmış seni İvan Kolarof'a götürüyor.. dedi. İvan, Orhan Veli'yi, Nazım ağabeyi, birçoklarınıza Bulgar diline kazandıran adamdır.

Daha ne isterdim. Söğüt, kavak, fıstık, erik, kiraz, kayısı ağaçlarının güzellediği, eski Erenköy yollarına benzer, bahçe yollarından geçtik. Kolarof'ların kiralediği yazlık evin bahçesinde Fahri'nin özverisine dayanan bir edebiyat söyleşi içimi aldı.

Sonra iki kez de başka arkadaşlarla gittim Kolarof'lara.

Emilia (Slavkova, türkolog araştırmacı) ve Ziya (Yamaç), ile..

O gidişlerimde çalışma yaşamının önemli bir bölümünü kişiyi yaşamak olan bu şair kişiyi daha iyi tanımak, yeni ürünlerini öğrenmek istedim.

1942'lerde ondokuz yaşlarında bir delikanlıyken ilk şiir kitabını (İlk Adımlar) yayınlamış İvan. Daha sonra, Gülmece yazarı olarak Varna ve Sofya başında ün yapmış. 1951'den bu yana çalışmalarnın üç yönde yoğunlaştığını söylüyor.

Gülmece yazılan, yergi şiirleri..

Lirik şiirler, destanlar.. Türk, Rumen, Sırp, Sovyet şiirinden çeviriler..

— Dilimizi bilmemesine karşın şiirimize ilgi duymasının etkenleri nedir? Anlatır mı? diyorum ilkin.

— 1955'lerde elimde Moskova'da yayımlanan bir antoloji geçti.. diye yanıtıyor İvan. Böylece Garip'lerle tanıştım. Nazım Hikmet'in, Orhan Veli üstüne yazdığı şiiri okudum. Bu üç şaire yaklaşma isteği doğdu içimde. Daha sonra Nikolay, Paruçef ve ben çevirme işini üstlendik. Bana Türkçe açısından Stevka (Purnova, Sofya Radyosu Türkçe Yayın Kesimi Yönetmeni) yardımcı oldu. Kitap 1966'da yayımlandı.

— Hangi şiirleri çevirdin. Orhan Veli'den?

— Garip ve sonrası ürünlerini çevirdim.

— Örnek.. dedim.

— Örnek vermem zor.. dedi.

Ben okudum: "Deli eder insanı bu dünya Bu gece, bu yıldızlar, bu koku, Bu tepeden turnağa çiçek açmış ağaç.."

— Var mı?

— Var, dedi. Sık sık Orhan'dan çevirdiğim şiirleri okuduğuma insanın Şükran! Orhan Veli'de lirizm ile ince yergi arasında sağlam bir bütünleşme var. Buna yakınlık duygum ben. Zaman zaman özlemimin nedeni de, o buruk, o acılı dünyaya büyük altından güler gibi bakmasıdır.

— Başka bir şiirimizin adını anacağım, dedim İvan'ın gözlerinin içine bakarak, Rifat İlgaz.. Tanıyor musun?

— Tanımaz mıyım.. Hazırlamakta olduğumuz büyük Türk Şiiri Antolojisi'ne çevirdiğim şairlerden biri de Rifat İlgaz.. Onda toplumsal yergi daha ağır bastığı için bence Orhan Veli'deki lirizme az raslanıyor.. Ana güçlü. Daha da yaşamın içinde.

Rifat İlgaz'ın "Alişim" şiirinden dizeler okudum. Emilia'nın daha ilk tümcelerini duyar duymaz,

— Ben çevirdim bu şiiri.. dedi İvan.

— Başka kimler var çevirdiğin şairler arasında?

— Fazıl Hüsni Dağlarca var. Nazım'dan da Orhan'dan da ayrı bir yapıtı olan bu şairin Vietnam şiirlerini çevirerek birkaç yıl önce Eylül dergisinde yayımladım.

Sonra bir kağıt çıkardı dosyasından,

— Bu da senin "İzmir'in İçinde Amerikan Neferi" dedi.. 1966'larda çevirdik Stevka'yla.

Şimdiye kadar haberim olmamıştı doğrusu. Sevindim. İnsan şiirini çeviren kişilikle duyarlık kardeşi gibi oluyor.

— Hazırlanmakta olan antoloji için başka kimlerin şiirlerini çevirmeyi üstlenmiş İvan?..

— Orhan Veli, Rifat İlgaz, Fazıl Hüsni, Hasan İzzettin Dinamo, Melih Cevdet, Ziya Osman, Fahri Erdinç, Nevzat Üstün, Umüt Yaşar, İhan Berk.. Benim çevirdiğim, çevirmekte olduğum şairler bunlar. Hasan Karahüseyinov ve öteki arkadaşlar da başka şiirleri üstlendiler.

— Bu büyük boyutlu antolojiye şükrümlü tamtan bir inceleme yazısı konacak mı?

Arkadaşımız Şükran Kordakul I. Kolarof'la Sofya'da

— Sanırım. İlke olarak yayımladığımız tüm antolojilerde bir inceleme yazısı bulunmaktadır. Tezgahtaki antoloji şimdiye kadar çıkanların en genişidir. Başka arkadaşların, aynı büyüklükte bir Yunan Şiiri Antolojisi için çalıştıklarını biliyorum.

— Benim 'gözlerimlere göre, ilk yıllarda Türkçe'den Bulgarca'ya çevrilen yapıtların sayısı fazla, sen yıllarda Bulgarca'dan Türkçe'ye çevrilen yapıtlarda önemli artış görülüyor. Doğru bir gözlem mi bu?

— Bence doğru bir gözlemdir diyor İvan Kolarof. Bu konuda Çevirmenler Birliği'mizin toplantısında da konuştum ben. Sanırım sen yıllarda Bulgar edebiyatına verilen önem yönünden Balkan ülkeleri arasında Türkiye birinci gelmektedir. Bir yanş değil bu elbet ama, Türk edebiyatındaki sen gelişmeleri her yünden bilmemiz, izlememiz gerektiğinde birleştiğimize göre, çalışmalarnıza daha hızlandırılmak zorundayız.

Bu doğru gözlem, aralarında kültür anlaşması imzalayan iki kurumun Türkiye Yazarlar Sendikası ile Bulgaristan Yazarlar Birliği'nin çalışma günlerinde olmalıdır.

Son tümceyi İvan'la konuşurken kafamdan geçiriyordum; iki kuruluşun sorumlularını uyarmak için de yazıyordum.

Konuşmamız bitince İvan Kolarof bana, son yaratılardan "Sahranın Kökeni" adlı uzun şiirini okuyor. Sese terdidi özeni vurgulama amacıyla önce Bulgarca okuyor. Sonra anlamına varabilmem için dize dize..

Tevfik Fikret'ten Nazım Hikmet'e, Erçument Behzat'tan Ö. F. Toprak'a kadar otuz yakın Türk şiirinden 2000'e yakın dize çeviren inceleme şairi İvan Kolarof'a edebiyatımızın teşekkür borcu vardır.

Suçlu ayağa kalk !

8-9 EKİM 1978 GECESİ ANKARA'DA YEDİ TÜRKİYE İŞÇİ PARTİLİ'NİN HUNHARCA ÖLDÜRÜLMESİYLE SONUÇLANAN FAŞİST KATLIAMI GERÇEKLEŞTİREN KATİLLERİN YARGILANMASINA 20 AĞUSTOS PAZARTESİ GÜNÜ BAŞLANIYOR. KATLIAM OLAYI- NIN 8 SANIĞININ YAKALANDIĞI, 5'İNİN İSE ARANDIĞI BU AYIN BAŞINDA AÇIKLAN- MIŞ, SAVCILIĞIN OLAYLA İLGİLİ 30 TEMMUZ TARİHLİ İDDİANAMESİNDE TÜM FAİL- LER HAKKINDA İDAM CEZASI İSTENMİŞTİ. SAVCILIK İDDİANAMESİ: OLAYIN GER- ÇEKLEŞTİRİLME BİÇİMİNİ AÇIKLADIKTAN SONRA, KATLIAMIN DOĞRUDAN DOĞRU- YA POLİTİK AMAÇLI OLDUĞUNU BİLDİRİYOR VE KATİLLER HAKKINDAKİ İDAM İS- TEMİNİ BU NEDENLE TCK'NUN 149. MADDESİNE DAYANDIRIYORDU. BAHÇELİEVLER KATLIAMI BAŞ FAİLLERİNDEN İBRAHİM ÇİFTÇİ, BU AÇIKLAMAYI İZLEYEN GÜNLER- DE, BU KEZ DE SAVCI DOĞAN ÖZ'ÜN KATİLİ OLARAK İDAM CEZASINA ÇARPTIRILDI. ÇİFTÇİ'YLE İLGİLİ İDAM KARARININ METNİNDE AYNI ZAMANDA, CİNAYET İÇİN AZMETTİRDİKLERİ GEREKÇESİYLE MHP YÖNETİCİLERİ YAŞAR OKUYAN, İHSAN KA- BADAYI VE NEVZAT KÜSOĞLU HAKKINDA DA SUÇ DUYURUSUNDA BULUNULMUŞTU. ŞİMDİ YEDİ TÜRKİYE İŞÇİ PARTİLİ'NİN KATLINE KATILAN FAŞİST ÇETENİN YARGI- LANMASI DA, TÜRKİYE'DEKİ FAŞİST TERÖR ODAĞININ BİR KERE DAHA MASKESİNİN DÜŞMESİYLE SONUÇLANACAKTIR.

Faşist katiller ARANİYOR !

ABDULLAH
ÇATLI

"Büyük Reis".
Eski Ülkü
Ocakları
Başkanı. Nevşehir
İli Kapıcıbaşı
nüfusuna kayıtlı.
AITIA Mali
Bilimler Muhasebe

Yüksek Okulu
Ekonomi Bölümü
4115 no'lu
4. sınıf öğrencisi.
Ahmet Oğlu
Remziye'den
olma 1956
doğumlu.

HALUK
KIRCI

Nevşehir İli
Merkez Dere
Mahallesi
nüfusuna
kayıtlı.
Ankara Eğitim

Enstitüsü
1496 no'lu
1. sınıf öğrencisi.
Şükür oğlu
Hafize'den
olma 1958
doğumlu.

MAHMUT
KORKMAZ

Ethem oğlu
Gulji'den doğma
1956 doğumlu.
AITIA

Bankacılık
ve Sigortacılık
Yüksek Okulu
öğrencisi.

BÜNYAMİN
ADANALI

Hüseyin oğlu
Neriman'dan
olma. 1956 doğumlu.
AITIA Bankacılık

ve Sigortacılık
Yüksek okulu
7118 no'lu
4. sınıf
öğrencisi

➤ Katiller MHP yan kuruluşlarının üyesi

➤ "Büyük reis" eski Ülkü Ocakları başkanı...

Bahçelievler katliamının faileri faşist katillerin yar- gılanmasına 20 Ağustos günü başlanmasıyla ilgili olarak Türkiye İşçi Partisi Ankara İl Başkanı Zeki Kılıç basına bir açıklama yaptı. Kılıç'ın geçtiğimiz Cuma günü ya- yınlanan açıklamasında, faşist çetenin "milliyetçi top- lumcu görüşün temsilcileri olduğu, MHP'nin yan kurulu- şları ülkücü dernekleri üyeleri bulunduğu" bildirildi. Kılıç'ın demeci şöyleydi:

"Partimizin 7 militanının hunharca katledilmesiyle sonuçlanan Bahçelievler Katliamı Davası, 20.8.1979 günü başlamaktadır. Davanın şu ana kadar yakalanab- len 8 sanığının kimlikleri ve verdikleri ifadeleri ile aran- an 5 sanığın kimlikleri; Bahçelievler katliamının fail- lerini ve arkalarındaki faşist gizli ve açık odakları orta- ya koymaktadır. Katil faşist çete, milliyetçi toplumcu görüşün temsilcileridir. MHP'nin yan kuruluşları ülkücü derneklerin üyeleridir.

"20.8.1979 günü başlayacak Bahçelievler Katliamı Davası'na partili avukat arkadaşlarımız "müdahil" ola- rak katılacaklardır. İl Başkanlığı'muzda davayla ilgili çalışmalarını yürütmek üzere İİ Hukuk Büromuz görev yapacaktır. Davayla ilgili ve aranan faşist katiller hak- kında bilgisi olan ilerici, demokrat ve yurtseverler edi- nebilecekleri bilgileri Hukuk Büromuza aktarabilirler.

"Bahçelievler Katliamı Davası'nda arananların kim- likleri şöyledir:

"1. Abdullah Çatlı; Nevşehir ili Kapıcıbaşı nüfusu- na kayıtlı, AITIA Mali Bilimler Muhasebe Yüksek Oku- lu Ekonomi Bölümü 4115 nolu 4. sınıf öğrencisi. Ah- met oğlu Remziye'den olma 1956 doğumlu, Eski Ülkü Ocakları Başkanı. Katliamda adı "büyük reis" olarak geçmekte.

"2. Ünal Osman Ağaoğlu; Ağrı ili Tutak ilçesi Mer- kez Camii Mahallesi nüfusuna kayıtlı. Hikmet oğlu 1956 doğumlu.

"3. Haluk Kırıcı; Nevşehir ili Merkez Dere Mahallesi nüfusuna kayıtlı. Ankara Eğitim Enstitüsü 1496 nolu 1. sınıf öğrencisi. Şükür oğlu Hafize'den olma 1958 doğumlu.

"4. Mahmut Korkmaz; Ethem oğlu Gülji'den doğ- ma 1956 doğumlu. AITIA Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu öğrencisi.

"5. Bünyamin Adanalı; Hüseyin oğlu Neriman'dan olma 1956 doğumlu, AITIA Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu 7118 nolu 4. sınıf öğrencisi.

"Bahçelievler Katliamı Davası, emperyalizmin ve tekeli büyük burjuvazinin işçi sınıfını ve onun politik hareketi Türkiye İşçi Partisi'ni nasıl hedeflediğini bir kez daha göstermektedir. Faşist güçler gizli, açık odak- larıyla yakayı elevermektedir. Canilik, vahşet ve kat- liam milliyetçi toplumculuğun yani faşizmin özüdür. Faşizme karşı olan tüm güçler faşizmin kaynağı ku- rutuluncaya dek örgütlü, birleşik ve bir bütün olarak mücadelelerini yürütmektedirler, yürüteceklerdir. Bu- gün bu mücadele insanlık düşmanı milliyetçi toplum- cu ideolojiyi savunan gizli, açık faşist odakların da- ğıtılması yolunda kitlesel düzeyde gelişmektedir.

"Faşist ideoloji tarihin çöplüğüne atılacak, faşist örgütler ve çeteler döktükleri kanların hesabını vere- ceklerdir."